Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
Open Knowledge Commons and Harvard Medical School

http://www.archive.org/details/disputatiophysic00grae

1694.1 +8.

DISPUTATIO PHYSICO-MEDICA, DE MONSTROSO ABORTU DESSAVIENSI,

Quam

JEHOVA JUVANTE,

PRÆSIDE

DN. CONRADO PHILIPPO LIMMERO,
Medicinæ Doct. Ejusdemq; Facultatis, Item Phyſ. ac Matheſ. in Illuſtr. Lyceo Anhalt. Prof. Publ. meritiſſimo; Academiæ Cæſareo-Leopoldinæ Naturæ Curioſorum Collega digniſſimo, nec non Reipubl. Serveſt. Phyſico ordinario & Practico feliciſſimo,

Mæcenate & Studiorum ſuorum Moderatore perpetuo reverentiæ & honoris cultu Venerando.

Publicæ ventilationi ſubjiciet
Ad Diem II. Martij Anni M DC XCIV.
H. L. Q. S.

AUTHOR RESPONSURUS
JOHANNES HENRICUS GRÆTZ,
Deſſa-Anhaltinus,
Philoſoph: & Medicin: Studioſus.

SERVESTÆ, EXCUDIT JOH. ERN. BEZELIUS.

HARVARD COLLEGE LIBRARY
BEQUEST OF
WILLIAM McMICHAEL WOODWORTH
FEB. 19, 1915.

Sereniſſimæ ac Celſisſimæ Principi,

DOMINÆ

HENRIETTÆ CATHARINÆ

Principi Anhaltinæ, Duci Saxoniæ, Angriæ & Weſtphaliæ, Natæ Principi Arauſionenſium Supremæ, Comiti Aſcaniæ, Dominæ Serveſtæ & Bernburgi, &c: &c.

Tutrici & Regenti Deſſavienſis Tetrarchiæ &c.

Dominæ ſuæ Clementisſimæ
à Conſiliis tutoriis intimis,

Illuſtri & Generoſo

DN. GUILHELMO HENRICO

à Freyberg /

Serenisſimæ Domus Anhaltinæ Conſiliario Status intimo & Provinciæ Deſſavienſis Præfecto Supremo, Dno. Hereditario in Möhlau, Elsdorff & Cöthen.

Mœcenati ſuo Magno

Hasce Studiorum ſuorum primitias in Obſervantisſimi animi τεκμήριον & ſui Studiorumq; ſuorum commendationem

Submiſſe conſecrat
AUTHOR.

Procemium.

UTi conſtans & immutabilis ordo, & inviolabilis lex, quam Divina Sapientia uniuscujusq; naturæ convenientiſſimam præſcripſit Macrocosmi Incolis, oppido teſtatur de Creatoris T.O.M. Potentia, Providentiaq; & characteres haud obſcuros de Illis nobis imprimit, dummodo oculos tùm mentis tùm Corporis in univerſum hocce rerum Theatrum conjicere velimus; Ita Ille, qui longæ inquiſitionis laborem fugere appetit, non minus de ſupradictis Dei Attributis convictus ſtabit, intuendo Microcosmum, Præſtantiſſimam & omnium certe Creaturarum Creaturam Nobiliſſimam, Hominem. Non lubet jam partem Ejus ſublimiorem, divinæ Particulam Auræ, Animam perpetuo Cogitantem, ſcrutinio ſubjicere; Quamvis certe primaria hinc aſſerti mei peti poſſent argumenta, ex conſideratione ſc. theſauri illius opulenti Idearum, quo ſuam mentem exornatam eſſe quisq; confitebitur, qui ſenſuum corporeorum fide paulisper ſepoſita per voluntatis ſuæ reflexionem intima ſui Ipſius penetralia intrare, luſtrareque voluerit. Non lubet, inquam, hæc prolixius tractare, ne divagari à propoſito meo videar, præſertim cùm pleni ſint hac de re omnes Recentiorum Metaphyſicorum, *Carteſii*, *Poireti*, *De la Forge* &c. Libri. Sed cum de Corporeis actura præprimis ſit mea Diſputatio, permanendum mihi eſſe in præſentiarum exiſtimo in corporeorum meditatione. Qua de cauſa, ſepoſita Hominis

 parte

parte ſpirituali, conſideret accuratius aliquis alteram Ejus partem Eſſentialem , Machinam illam Hydraulico-Pneumaticam, Corpus puta, perpendat ſtupendam illam omnium ejus partium ſtructuram, & hinc reſultantem obſervabilem ſymmetriam & Harmoniam, qua ad omnes functiones exercendas aptæ natæ cunctæ partes eſſe deprehenduntur. Nonne ultro largiendum erit, Hominem tanquam in ſpeculo & Epitome nobis ſiſtere DEum, Creatorem ſuũ, quem diffuſius pariterq; oſtendit tota hujus Univerſi moles? Sed uti ſubtilis admodum & tenera Ejus Corporis eſt fabricatio, dum ex meris tubulis conſtare illud Anatomica Autopſia nos credere jubet, per quos humores varii velociter, quãvis ordinario motu, circulare debent, ita certe mutabilitati nõ poteſt non eſſe hæc ipſa ſubjecta. Cũ accedat ſimul Obſcuritas mentiũ, qua ita deprehendũtur homines nonnulli obcœcati, ut ne quidẽ quid utile, quidq; noxiũ ſibi ſit, ſatis ſcire velint; Unde innumeri illi errores indies incrementũ capientes prodeunt circa Diætã commiſſi, quibꝰ adeo male ſibi mortalitas cõſulens, noxia quæq;, dũmodo gulæ cæterisq; ſenſibꝰ externis adblãdiri deprehendantur, ingerit, eorumq; uſu delectatur quã maxime, & per conſequens multorum morborum cruciatus furioſos in ſe rapit, tandemque ipſam mortem, quæ unum quemque manet, tanquam præmium ſuarum actionum indubitatum. Aſt Voluit & huic hominum miſeriæ miſericordia Divina ſuccurrere, ne uno tempore plane humanum periret genus; Quapropter Illi præter partes ad vitam propriam ſuſtentandam neceſſarias, alias quoque conceſſit ad Generationem ſui ſimilis pertinentes, ſic quaſi procreatione ſobolis Humani generis perennitatem, quam individuis negaverat, conſervaturus. Modum igitur Mechanicum, quo Generatio hæc fiat, Loco ſpeciminis ſtudiorum meorum per

duos

duos fere annos, *Promovente ea & Moderante Nobiliſſimo DNO. Præſide, Mœcenate æternũ devenerãdo*, tractatorum; in hac Diſputatione oſtendere conſtitui, non quidem primario, quomodo generetur fœtus naturalis, ſed quo oriri potuerit Monſtrum illud *Deſſavienſe;* Intera tamen non ſicco plane pede prætereundo fœtus naturalis generationem, cum exiſtimem ea, quæ præter naturam eveniunt, minus cognoſci, percipi & explicari poſſe, niſi prius ſatis innotuerit naturalis & ordinarius ſtatus & curſus. Quamvis itaque me non lateat plurimos Egregios viros in præſenti themate ſeſe ſtrenue, etſi non adeo felici cum ſucceſſu, exercuiſſe, quos inter ſunt Primarii *Georgius Schenkius, Fortunus Licetus, Conradus Lycoſthenes, Arnoldus Sorbinus, Martinus Weinrichius, Laurentius Stengelius & Schottus in Phyſica Curioſa &c:* atque adeo me tanquam His ne in minimis etiam comparandum (Lubens enim agnoſco vires longe eſſe inſufficientes) Similia molientem multo infelicius hoc conaturum, nihilominus tamen hunc meũ primum ſtudiorum fœtum aliqua ſaltem lectione dignum futurum arbitror, ubi quidem omnibus ad Judicii ſani & à præjudiciis liberi ſtateram ponderatis, ſi nonnulla ulteriorem explicationem vel etiam correctionem mereri viſa fuerint, me paratum eſſe fateor vel doceri ulterius, vel erroneam ſententiam deponere, ſi alia firmior & ſolidior mihi demonſtretur. Interim adſit mihi Divinum Numen, Spiritusque ſui Sancti gratia mentem meam ita illuminet, ut Opera Ejus digna ſemper Veneratione & Submiſſione agnoſcam, & præprimis quæ ad indagandam veritatem ſcripturus ero, cedant in ſui Nominis gloriam, Parentum Chariſſimorum gaudium, & ſtudiorum meorum Incrementum & ſtabilimentum.

DISPUTATIONIS PHYSICO-MEDICÆ
De
MONSTROSO ABORTU
DESSAVIENSI.

§. 1.

NOn jam in Limine hujus Diſputationis Lectori Benevolo nauſeam creare animus eſt Etymologicis iſtis altercationibus, *Monſtrumnè* à *Monſtrando* dicatur, eam ob cauſam, quod vel ob raritatem monſtretur; Vel aliquod futurum monſtret. Quamvis tamen fatendum mihi ſit, priorem ultima meliorem videri, obſervante id quoque *Liceto Tractat. de Monſtris Lib.* 1, *Cap. II.* eo quod hæc ultima præjudicium pro fundamento habere videatur. Monere tamen cogor, me hic vocabulum *Monſtri* ſolum reſtringere velle ad Homines, relictis Animalibus & Vegetabilibus, de quibus, quando à conſueta ſpeciei ſuæ natura & Diſpoſitione recedunt, Monſtroſitas quoque prædicatur.

§. 2.

Monſtrum itaque *Humanum* mihi notat *Fœtum, qui corporis ſui inſolita configuratione degenerat & recedit à recta & conſueta humani Corporis diſpoſitione.* Quam Definitionem non Nominalem ſed Realem eſſe, ipſamque Monſtri naturam & eſſentiam exhaurire mihi perſuadeo. Degenerat autem iſte Partus Monſtroſus variis modis à ſolita Corporis humani diſpoſitione, quando nimirùm alius naſcitur ſine Capite, alius ſine brachiis, alius ſine pedibus, vel quacunq; alia parte mutilus, alius defœdata facie, alius membris à ſuo nativo in alium extraordinarium locum translocatîs,

catis,& quæ ſexcenta alia horum proſtant exempla,quorum Hiſtoriæ legi queunt apud modo citatum *Licetum in ſuo Tractat. de Monſtris & Caſparum Schottum in* Phyſic. *Curioſ. Lib. V. & alios.* Neminem itaque fere arbitror, qui *Abortum Monſtroſum Deſſavienſem* ex numero & Catalogo Monſtrorum vellet excludere, cum omnes in Definitione antea data proprietates poſſideat, qua in re cum neminem, qui ſana mente in ſano corpore gaudet, mihi contradicturum promittam, lubens etiam hujus ulteriori probatione ſuperſedeo. Maturante potius pede ad ipſum ſcopum pergo, daturus hujus Abortus Monſtroſi Hiſtoriam, tàm quoad partium externarum, quam internarum conſtitutionem.

§ 3.

Fabri cujusdam murarii Conjux præteriti anni die XIII. Martij poſt graves & ſat diuturnos dolores abortum fecit monſtroſum, duasque puellas quinto geſtationis menſe enixa eſt, ea, quam vides in Præſenti Jcone, figura præditas externa; quæ cum anteriores tantum partes conſpiciendas præbeat, merito id addi debet: Quod nimirum unus quisque Fœtus dinſtinctos ſuos habuerit humeros, ſcapulas, brachia, manus liberas, ſuamque diſtinctam ſpinam dorſi, mutua coalitione ortum ſumente uno pollice magno præter propter tranſverſo à dorſi ſpinis, coſtisque lateris ſiniſtri in Dextro Fœtu, & lateris dextri in Fœtu ſiniſtro Coſtis abſentibus, & ſub ſimplici coſtarum ſerie ſeſe exhibentibus. Sic ut Coſtæ ſiniſtræ ſiniſtri Fœtus ſolæ cum Coſtis dextris dextri Fœtus ſolis unum & continuum utriusque Fœtus Thoracem circumdarent & conficerent. Continuabatur autem hæc concretio non ſolum per Thoracem, ſed & totum abdomen uſque ad regionem Inguinalem, pudendis tamen utriusque Fœtus fœmineis à ſe invicem diſtinctis & cõſpicuis. Simplici

uterq; gaudebat funiculo Umbilicali; Reliquæ interim partes externæ legitimam ſuam nactæ erant figuram, debitumque ſitum.

§. 4.

Viſis membris externis horum Monſtroſorum Fœtuum, ad internarum partium conſtitutionem progredior, eas eo ordine propoſiturus, quo illas cognoſcere potui in Publica prædicti Abortus monſtroſi ſectione, quæ *in Illuſtris Deſſavienſis regiminis Cancellaria à Nobiliſſimis Viris DNO. Euchlero, Medic: Doct: Sereniſſ: Domûs Anhaltin: Deſſavienſ: Archiatro Meritiſſimo & Phyſico Illius Reipublicæ Ordinario, & DNO. Præſide, Mœcenatibus meis multis nominibus colendis, inſtituta fuit*. Primo aperto thorace, ejus *una communis* deprehendebatur *cavitas uno continuo Diaphragmate* ab Abdomine diſtincta. In hac cavitate *ſimplices* conſpiciebantur *Pulmones*, naturalem ſuum ad Cordis latera obtinẽtes ſitum. *Cor* unum erat & ſimplex in utroque fœtu, ſed inſolitæ magnitudinis, & figuræ triangularis magis latæ & planæ. Diſtinguebatur hoc per *Septum* ſeu *Parietem intergerinum unum* in *duos* ſat amplos *ventriculos*. Hiſce feſtinante cultro Anatomico in Thorace luſtratis, deſcendebatur ad abdomen, in quo occurrebant *unum* in utroque Fœtu *Hepar*; *Unus ventriculus* in ſuperiori ſeu ſiniſtra parte duobus œſophagis, ab utroque fœtu provenientibus, & in inferiori ſeu dextra parte duobꝰ pyloris inſtructus; *Duo Lienes* minores; *Duplicia* item *inteſtina*, adeo tamen confuſum obtinentia ſitum, ut diſtincte ſecerni nequirent, præter *inteſtinum rectum*, quod *duplex* ad utriusque anum tendebat; *Duplex par Renum*; *Duo Uteri*, *totidemq́; Veſicæ Urinariæ*. Reliquarum partium conformatio, partim propter partium flacceſcentiam & putredinis initia, tum & earundem parvitatem, qua oculorum nul-

nullis Microſcopiis armatorum aciem hebetem effugiebant, partim etiam propter brevitatem temporis, quæ ad omnia accuratius luſtranda non ſufficiebat, non adeo innotuit, interim per conjecturas probabiles in ſequentibus innoteſcet. Quibus conjecturis certe nunc opus non eſſet uti, ſi à parente Hujus Abortus impetrari potuiſſet, ut hoſce Fœtus Monſtroſos ad accuratiorem ſectionem, quam hic Serveſtæ *Nobiliſſ. Dnus Præſes* inſtituere decreverat, conceſſiſſet. Sed ea eſt hominum perverſa opinio & ridicula perſuaſio, qua putant ſe in propria ſua viſcera & carnem ſævire, ſi tali annuerent poſtulato.

§. 5.

Hæc vero partium tam externarum quam internarum jam à me exhibita facies magnam certe mentibus, omnia probe ſecum volventibus incutere poteſt admirationem, quod & mihi contigiſſe fateor. Aſpiciens enim prima fronte huncce Monſtroſum Abortum, prout externe figuratus erat, non aliter judicare poſſe exiſtimabam, quam internarum partium numerum & figuram reſponſuram eſſe Jllius figuræ naturali & numero Partium externarum. Sed En! apertione facta contrarium patuit. Sed ne hæc admiratio vulgari illi ſimilis evadat, qua inopinatæ alicujus rei conſpectu Vulgi mens percutitur, attonitaque ſtat, nec explorandis inſolitæ hujus rei rationibus ſeſe applicat, ſed potius ipſi lubet ignorantem ſemper & brutalem agere ſpectatorem, agedum in modum & cauſas Generationis Hujus Monſtroſi Abortus inquiram, bene mecum perpendens Aurea P*latonis* Verba: *Valde*, inquientis, P*hiloſophi illa affectio eſt admirari, neq; alia Origo & initium* P*hiloſophiæ quam Jſta. Unde etiam ab Jlluſtri Carteſio Tractat. De* P*aſſionib. Anim.* p*art.* II. *Artic. LXX.* Admiratio dicitur *Subitanea Animi Occupatio,*

qua

qua fertur in conſiderationem NB. attentam objectorum, quæ ipſi videntur rara & extraordinaria.

§. 6.

Videtur tamen mei officii eſſe, antequam profundius rimari incipiam Cauſas *Hujus Monſtri*, nonnulla prælibare de Oeconomia in hoc Monſtroſo Abortu, quantum fieri poteſt. Facilius tamen me id facturum arbitror, ſi prius Oeconomiam in Fœtu Simplici, Utero adhuc incluſo, ordinariam tradidero. Sed & hanc Oeconomiam me dare haud poſſe quivis facile largietur, niſi ratum & certum antea ſit, quomodo Fœtus in Utero Materno nutriatur. Quod ipſum problema, verum Eridis pomum, multarum rixarum nec hodie ſopitarum cauſa fuit; Quam ob rem ita hanc materiam pertractabo, ut diſſentientium argumentis prolatis & examinatis meum tandem judicium rationale ſubjungam.

§. 7.

Hominem ex ovo muliebri generari, per recentiorum Naturæ Ruſpatorum Obſervationes tam manifeſtum eſt, ut qui de hac re dubitare vellet Philoſophus vel Medicus, proderet ſuam mentis pertinaciam, qua potius antiquorum authoritati litare vellet, quam omni ſervitutis jugo abjecto, libere de rebus & vere judicare. Non tamen hoc jam pluribus urgebo, neque dicam, qua ratione ovum imprægnetur & ad uterum perveniat, cum de his diſſerendi paulo poſt opportuniorem nacturus ſim occaſionem. Conſiderare jam ſolum animus eſt Ovum muliebre, tanquam in Utero jamdum commorans, alimento ac incremento neceſſario egens. Cum vero in initio ſtatim Placenta ſuam perfectionem & legitimam conſtitutionem nondum accipiat, ſed ſenſim ſenſimque conſpicua fiat, ope Cujus alimentum à Matre Fœtum accipere debere mox dicetur, multo minus vaſa Umbilica-

licalia extra Fœtus abdomen in tantam longitudinem protenſa ſint, ut locum Uteri, cui placenta Uterina adhæret, contingere poſſint (quemadmodum hæc omnia Autopſia in canibus vel aliis ejusmodi animalibus fœmellis primis geſtationis diebus diſſectis docet, & confirmatur in Homine tribus Obſervationibus Abortuum diſſectorum, quas habet *Jsbr. de Diemerbroek Anatom. Lib. 1. Cap. XXIX.*) Cum inquam hæ partes & viæ, per quas alimẽtum à Matre in Fœtum derivari debet, non adſint, aut ſaltem non debitæ, concludendum eſt, Fœtum primis ſuæ formationis ſeptimanis aliunde nutriri, uſque dum tandem vaſa Umbilicalia, indies incrementum capiente fœtu ipſo, tantam nacta ſint longitudinem, & Placenta Uterina eam conformationem & perfectionem, ut ope hujus ſuccus nutritius à ſanguine materno allabente poſſit ſecerni, deindeque illorum ope in fœtum derivari.

§. 8.

Ex his itaque exſurgit Diviſio Nutritionis Fœtûs in *Illam, quæ fit primis Formationis ſeptimanis, & Illam, quæ ceſſante prima, & aucto Fœtu, fit, & ad Tempus excluſionis uſq; durat.* In *Prima Nutritione* ſuccus Nutritius in ipſo adhuc Ovo reperitur. Duplici nimirum conſtat Ovum Muliebre ſubſtantia, *Una* quæ *Cicatricula* audit, & hominis Novi delineata ſtamina in ſe continet; *Altera*, quæ *ſuccus Nutritius* vocari poteſt, propter Cicatriculam factus. Præter hunc verò ſuccum nutritium albugineum *Diemerbroek Anatom. Lib. 1. Cap. XXIX.* ſtatuit Fœtum quoque primis diebus abſorbere craſſiorem ſeminis portionem in utero relictam. Sed præter omnem rationem ſolidam, omnemque veram experientiam. Siquidem *Nobiliſſimus Harveus Libro de Generat. Animal. Exercitat. 66. 67. & ſeqq.* per ſæpius repetitas obſervationes

 confir-

confirmat, ſe, poſtquam fœmellas Damas, quæ conceperant, non multis diebus poſt coitum ſecuiſſet, nullum inveniſſe in earum uteris ſemen, vel ejusdem humoris veſtigium, unde impoſſibile eſſe exiſtimo, illo ſemine nutriri poſſe Fœtum, ſi effluat, quam primum portio ſpirituoſa ab eo ſeparata fuerit, id quod unumquemque quoque propria poteſt Autopſia docere, ſi ſecare voluerit Animalia non diu poſt conceptionem. Hoc autem quin ſimiliter in fœminis humanis contingat, dubitare nemo poteſt. Nutritur itaque Fœtus in Cicatricula primis formationis ſuæ diebus ſolo quaſi albumine ſpirituoſo Cicatriculæ circumaffuſo. Id quod etiam in Vegetabilibus locum habere videmus, in quorum ſeminibus (quæ liceat jam cum *Subtiliſſimo Malpighio ſub fin. Anatom. Plantar. Ova Fœtum principaliriobus compaginatum continentia partibus* vocare) præter Germen, plantulæ futuræ Ideam, continetur adhuc alia materia ſpirituoſa, tenellæ plantæ in principio nutrimentum, quia eo tempore radices in terram elongatæ & productæ non ſunt, per quas ceu vaſa Umbilicalia ab utero terræ alimoniam externam accipere debent; Imo hic ſuccus à terra tunc ſubminiſtratus longe ineptior eſſet, & craſſior, quam ut Plantulam nutrire poſſet, quin potius tenerrimam Ejus fibrarum admodum flexilium adhuc & mollium texturam, ſitum & connexionem non ſatis firmam deſtrueret, rumperetque.

§. 9.

Hoc vero nutrimento primo conſumpto, fœtuque majori reddito, & per conſequens viſceribus hinc legitime conformatis, vaſisque Umbilicalibus extra Fœtus abdomen protenſis, alia exſurgit *Nutritio*, qua Nutrimentum à Matre accipit Fœtus, mediante ſubſtantia aliqua Glandulosa, quæ *Placenta Uterina* ſeu ob analogiam, quam habere videtur

cum

cum Hepate, ſive ratione ſubſtantiæ & Coloris, ſive ratione uſus ex mente Antiquorum *Hepar Uterinum* dicitur. Eſt verò hoc Hepar Uterinum Viſcus ex glandulis, innumeriſq; arteriarum & venarum Uterinarum, nec non Umbilicalium ramis, tortuoſis viis & ſinuoſis anfractibus, ſicque conſiſtentiam aliquam carnoſam efficientibus conſtructum. Concava ſua ſuperficie reſpicit Fœtum, annectiturque Chorio, Membranarum Fœtum involventium alteri & extremæ, in Convexa verò variæ protuberantiæ atque eminentiæ cernuntur, quibus ſpongioſæ Uteri ſubſtantiæ interiori, ſimilibus inæqualitatibus tempore gravidationis gaudenti connectitur, firmiterque cum eadem cohæret, ut maternum ſanguinem ab Arteriis Uterinis excipere & præparare poſſit. Cum enim manifeſtum ſit, quod Placenta Uterina glanduloſus & vaſculoſus ſit contextus, plusque Sanguinis, quam ad ipſius Placentæ Uterinæ nutritionem requiritur, illuc accedat, glandularumque uſus ordinarius ſit, peculiarem à Sanguine ſequeſtrare humorem, videntur mihi illi nimis abjecte de hac Placenta cogitaſſe, ſtatuentes ejus uſum eſſe connectere Fœtum cum Matre; Sed potius ille erit longe præſtantior, ut nimirum à Sanguine Materno per arterias Uterinas illuc allato ſeparet tales partes, quæ quoad magnitudinem & figuram ſuam conveniant cum magnitudine & figura pororum glandularum ſuarum, quæque conſtituant humorem aliquem alimentitium poſtea à Venæ Umbilicalis ramis abſorbendum & ad Hepar Embryonis derivandum.

§. 10.

Valeant igitur *Deuſingius, Everhardus & Diemerbroek*, dum Autopſia Anatomica abuſi ſunt, ſtatuentes vaſa lactea pro nutriendo Fœtu in utero ab inteſtinis Matris immediate

 Chylum

Chylum ad Uterum deferre. Elumbibus ſane argumentis refutare conatur *Diemerbroek Anatom. Lib.II, Cap. XII. Gualterum Nedham*, eo quod ſtatuiſſet in *Tractat. de Format. Fœt. Cap. I.* ſe nulla invenire potuiſſe vaſa Lactea ex inteſtinis ad uterum tendentia, quamvis crebras inſtituiſſet ſectiones, ea experiendi gratia, quæ *Everhardus* inveniſſe gloriatur. Occurrunt mihi in memoriam Experimenta nonnulla quæ habet *Lowerus in Tractat. de Corde Cap. V. p.m. 220. & ſeqq.* hunc in finem inſtituta, ut demonſtraret nullas alias dari vias, per quas Chylus ad Sanguinem perveniat, quam vaſa lactea cum Ductu thoracico, refutaretque ſententiam eorum, qui volunt Chylum per venas Meſeraicas ad Hepar & Sanguinem deferri. Nihilominus tamen hæc nobis quoq; inſervire poſſe puto ad demonſtrandam noſtræ ſententiæ veritatem, & *Deuſingij* aliorumque cum Illo ſentientium falſitatem. Quippe adeo pugnat cum Veritate hæc Opinio, ut nullam ſobriam rationem vel firmum experimentum ſententiæ huic patrocinans videam. Ratio pro me militat; Si enim vaſa lactea deferunt Chylum ad Uterum, ſemper hoc officio fungi debent, non ſolum tempore graviditatis, ſed etiam quovis alio tempore. Jam autem quis uſus eſſet Chyli illuc deportati extra graviditatem? Dices forte Sanguini illum ibi admiſceri, ſed contra hoc ſunt experimenta *LoWeri*. At forte hoc nutritur Uterus? Neque hoc; Chylus enim neceſſario prius per reiteratas cum Sanguine circulationes ulterius ſubigi debet, antequam ad nutritionem aptus eſſe poſſit; Uti patet Exemplo *Ventriculi*, qui non immediate nutritur Chylo, quem in ſua Cavitate continet, ſed illo demum, qui ſimul cum Sanguine ad eundem revertitur per arterias Gaſtricas. Et quid commodi quæſo Utero afferrent tam multæ Arteriæ totam ejus ſubſtantiam perreptantes,

niſi

niſi illi cum ſanguine nutrimentum afferant. Deſiderat ne quiſpiam Experimentum? Agedum! Optimus eſt Anatomicorum modus vaſa lactea, ſæpius viſum noſtrum effugientia, conſpicua reddendi, quando minori vulnere Thoraci in ſiniſtro latere inflicto poſt 3. vel 4. à paſtu animalis horas comprimunt ductum Chyliferum ſeu Thoracicum; Tunc enim, cum Chylo ulterior progreſſus denegatus ſit, alius autem ſemper ex inteſtinis ad vaſa lactea Meſenterica tranſeat, ſicque priorem urgeat, Chylus expandit dilatatque vaſa lactea, ut facillimo negotio conſpici poſſint, ubi certe neceſſario deberent quoque fieri viſibilia illa vaſa lactea, quæ ad Uterum tendunt. Sed cum hoc non contingat, miſere utique decepti fuerunt *Deuſingius*, *Everhardus*, & reliqui contrarium ſentientes.

§. 11.

Salva nunc hæc res eſt, quod nutrimentum ad Placentam Uterinam deferatur per arterias Uterinas, ex qua porro deportatur ad Fœtum per vaſa Umbilicalia, quorum tria in homine eſſe ſtatuo; Una nimirum eſt Vena, nutrimentum ex Placenta Uterina excipiens, & ad Fœtus Hepar deferens; Et duæ Arteriæ, Sanguinis portionem ex arteriis duabus Iliacis, ex quibus oriuntur Arteriæ umbilicales, revehentes ex Fœtu ad Placentam Uterinam. Urachum enim, qui dicitur in tunicam Allantoidem Urinam deportare, in Fœtu humano non agnoſco tanquam pervium, ſed ſolidum Veſicæ Ligamentum eſſe ſuſtineo, confirmantibus id ocularibus inſpectionibus *Bartholini*, *Harvei*, *Sylvii*, *Hornii*, *Bohnii*, aliorumque clariſſimorum Medicorum.

§. 12.

Et hæc de *Nutritione Fœtus per Umbilicum* ſufficiant; Ordinis ratione nunc quasi devolvor ad Controverſiam

illam adhuc in multorum Medicorum animis ardentem, nec unquam extinguibilem, de *Humore Amnij* (Membranæ illius fœtum involventis & quidem immediate, nullibi interim ei adnatæ) an nimirum ſit ſuccus hicce Nutritius, an verò Excrementitius? Ultimæ ſententiæ ſuum adjicientes calculum his primariis nituntur argumentis (1.) Quia ante quartum menſem fœtus in utero nondum Os formatum habeat, neque labia ejus aperta ſint, manifeſta conſequentia, Fœtum per Os tunc nutriri non poſſe. (2.) Certum eſſe, in Utero Fœtum non reſpirare, unde ſequatur, nec Fœtum humorem deglutire poſſe, quia reſpiratio ad deglutitionem maxime ſit neceſſaria. (3.) quod metuendum ſit, ne Fœtus humori innatans, ſi os aperiret, eo inundaretur & ſuffocaretur. (4.) Salſedinem deprehendi in hocce Amnii Humore, ſi guſtetur, quod confirmet, illum humorem Excrementitium eſſe, non Nutritium; Et quæ plura ſunt. In caſtra autem prioris ſententiæ, qua humor Amnii nutritius eſſe ſuſtinetur, qui tranſeunt, hæcce primaria probationis ſuæ proferunt argumenta. (I.) quod Humor Amnii chylo prorſus ſimilis ſapore & conſiſtentia deprehendatur. (II.) Quod idem hic ſuccus in initio copioſior, circa finem verò geſtationis longe parcior ſit. (III.) Quod ſimilis ſuccus deprehendatur in ventriculo & faucibus Embryonis. (IV.) Quod Meconium ſeu ſcibula, quæ in inteſtinis fœtus deprehenduntur, arguant alimenti per Os aſſumptionem, ejus in ventriculo converſionem in Chylum, ejusque majorem in inteſtinis à ſucco Pancreatico & Bile depurationem, & per conſequens partium craſſarum, fæces alvinas conſtituentium, ſequeſtrationem; Quod deinde Meconium, ceu nocivum & multorum malorum authorem futurum ſtatim poſt excluſionem fœtus expurgandum eſſe recte monet *Ettmüllerus in Valetudinar. Infantil. Cap. 2. §. 5.*

§. 13.

In hocce igitur argumentorum æquipondio, quorſum mens mea ſeſe debeat vertere fere neſcio. Probabilior tamen & tutior mihi videtur Eorum ſententia, qui humoré Amnii nutritium eſſe ſtatuunt, non tantum propter argumentorum à me recenſitorum valorem, ſed & quod facile contrariæ ſententiæ probationes refutari queant. Et quidem ad *primum* Argumentum quod attinet, dico, quod ſi verum eſt, Os ante quartum Menſem apertum non eſſe, id quod tamen Autopſia falſum eſſe facile demonſtrari poteſt, tamen id cum noſtra ſententia conciliari poteſt. Antequam enim humor ille nutritius in Ipſo Ovo conſumitur, omniaque viſcera Chylificationi inſervientia debitam ſortita ſint conformationem, tempus aliquod notabile præterire poteſt, quamvis id quadrimeſtre eſſe nolim. Ad *ſecundum* reſpondeo, quod non neceſſum ſit, ut reſpiratio deglutitionem concomitetur ſemper, nec ullatenus Nutritio fœtus per os reſpirationem arguit, *cum deglutitio & reſpiratio* (ſunt verba *DNi. Ettmülleri in Diſputat. de Reſpirat. Cap. 9. §. 5.*) *ſint munera plane diſcrepantia ac tùm cauſis, tùm materiebus, tùm inſtrumentis, tùm viis, tùm agendi modis, tùm finibus penitus diverſa. Quorſum affero ejusmodi experimentum. Si quis Liquorem, v. gr. Cereviſiam ore ac buccis detineat, eamq́; auribus prius, ob incommoditatem ab introrſum nitente aëre oriundam, ſedulo obturatis, nec non naribus omnino obſtructis, ore inſuper clauſo, deglutire conetur, promptiſſime id effectum dabit, etiamſi & volens à reſpiratione abſtineat, & aëris per os & nares acceſſus exacte ſit ſufflaminatus.* Ad *Tertium* regero, Embryonis Os neq; tàm aperte hiare, ut magna humoris copia irruere poſſit, neque humorem adeo magna cum vi intrare os, cum placido in ſtatu fœtum circumfluere neceſſum ſit, propter aëris abſentiã, á cujus incum-

cumbentis preſſione aliàs liquida majori motu & vi fluunt. *Quartum* eorum argumentum conſiſtere poteſt, ſi diſtinguatur inter ſaporem, qui in initio, & illum qui, circa finem geſtationis percipitur in humore amnii; In initio ſapor ejus certe eſt dulcis mereque chyloſus, circa finem vero, partibus alimentitiis abſumptis & ſalſioribus relictis, ſalſus deprehenditur, quemadmodum unusquisq; in variis animalium fœmellarum ſectionibus experiri poteſt. Aliud tamen adhuc dubium oritur circa hanc ſententiam, per quas nimirum vias hic humor amnii illuc perveniat, quare & ego judicium meum merito ſuſpendo, Lectoremque remitto ad *Cl. Bohnii Circul. Anatomic. Progymnaſm. 2. de Nutrit. Fœtus.*

§. 14.

Pertractata hac Nutritione, cogitationes meas revoco ad Oeconomiam Fœtus ſimplicis ordinariam, & Monſtroſi Abortus noſtri extraordinariam. Præmittenda autem prius eſt differentia, inter ſtructuram vaſorum & partium Fœtus in utero adhuc detenti, & fœtus jam excluſi intercedens. Cum nimirum Fœtus in utero non reſpiret propter denegatum aëris ad uterum acceſſum, pulmones quoq; collapſi ſubſidunt, ut hinc ſanguis libere, quantum fieri debet, per eos circulare non poſſit, quare à ſanguine aliæ viæ efformatæ deprehenduntur, defectum huncce ſupplentes, duæ nempe Anaſtomoſes prope Cor, *Foramen* ſcil. *Ovale*, & *Ductus Arterioſus brevis*. *Prima* Anaſtomoſis eſt inter venam Cavam ſub dextra Cordis Auricula, ante ejus ingreſſum, & venam Pulmonalem ante Ejus in ſiniſtram Cordis Auriculam ingreſſum. *Secunda* eſt inter Arteriam pulmonalem ſtatim poſt ejus ex dextro Cordis Ventriculo egreſſum, & Arteriam Magnam, poſtquam ſiniſtrum Cordis ventriculum reliquit. Hæc autem Vaſa perforata ſta-

tim

tim poſt partum, quam primum Fœtus reſpiravit, obliterantur, & in filamenta abeunt ſolida, hanc præprimis ob mechanicam cauſam, quod pulmones ſemel jam inflati, rariorem accipiant & laxiorem conſtitutionem ab aere elaſtico, unde vaſa pulmonum ſanguinea in tantum amplius non comprimuntur coarctanturque. Hinc ſanguis ex Cordis Muſculoſo Ventriculo dextro cum vi expulſus in Arteriam Pulmonalem, motu potius recto, tanquam omnium ſimpliciſſimo, & quem proinde omnia corpora imprimis vero fluida affectant, pergit fluere ad pulmones, quam ad latera, quibus adjacent prædicta vaſa anaſtomoſata, quapropter ſanguinis impulſu in hæc vaſa deſinente, deſinit eorum uſus parietesque eorum invicem ad ſe accedunt & tandem coaleſcunt.

§. 15.

Succus igitur Alimentitius à vena Umbilicali, innumeris ſuis ramis per totam Placentæ Uterinæ ſubſtantiam diſperſa exceptus & prope hepar fœtus intra ſinum venæ Portarum delatus ex hac in Venæ Cavæ Ramum aſcendentem tranſit, in quo pergit usque ad ejus unionem cum Venæ Cavæ Ramo deſcendente, ubi ſimul ſuccus chyloſus ex inteſtinis per vaſa lactea Meſenterii & Ductum thoracicum ad Venam Subclaviam ſiniſtram delatus accedit per Venæ Cavæ ramum deſcendentem, qui duplex Succus Nutritius pergit recta ad Cordis dextrum Ventriculum, quem aliqua Ejus portio ſubit, & hæc in arteriam Pulmonalem expellitur, poſtea vero, cum per pulmones circulare nequeat, per ductum brevem arterioſum in Arteriam magnam, Cordis ſiniſtrum ventriculum egreſſam deponitur; Reliqua vero portio præteriens dextrum Cordis ventriculum, ex vena Cava tranſit per Anaſtomoſin Foraminis Ovalis in venam Pulmonalem, unde Siniſtrum Cordis Ventricu-

 lum

lum ſubiens pariter in Arteriam Aortam exprimitur. Ita ut, quæ Pars ſanguinis Siniſtrum Cordis Ventriculum intrat, dextrum prætereat; Quæ vero dextrum Cordis Ventriculum intrat, ſiniſtrum prætereat. Sanguis itaque hic Particulis Nutritiis commixtus eisque imprægnatus in Arteria Magna circulum ſuum continuans, portionem aliquam deponit in laterales Arterias Coronarias & Bronchialem, poſt pervenit ad Repanditatem Aortæ, ubi Hæc ipſa in quatuor dividitur ramos, tres puta Aſcendentes Minores, & Unum Majorem Deſcendentem. Tres Aſcendentes, ſunt Arteria Carotica dextra & Siniſtra & Cervicalis Siniſtra. Hæ Arteriæ ſuos quoque habent ramos minores, ut ſic per totum corpus ſuperius, brachia ſcil., faciem, cerebrum, etſ. fluat ſanguis, partim ut partes nutriat, partim ut certas partes lymphaticas in Glandulis relinquat, & hinc redeat ad Cor, per conſimiles venas, in unum ſeſe tandem omnes Venæ Cavæ Ramũ deſcendentem exonerantes.

§. 16.

Quartus Aortæ ramus deſcendens in quam plurimos rurſus ſubdividitur Arteriarum ramos minores, à quibus cunctæ Corporis inferioris partes continentes ſanguinem & ſuccum ſuum nutritiũ accipiunt, quiq; ſemper fere ſuas ſibi cognominatas habent venas, per quas ſuperfluus ſanguis à cunctis partibus revehitur, & vel immediate in Venæ Cavæ Ramum Aſcendentem, vel mediante vena Portarum, cujus in Hepate rami cum Venæ Cavæ Aſcendentis ramis per mutuas Anaſtomoſes conjunguntur, tandem in Eandem deponitur, atque ſic aſcendit per hanc ad dextram usque Cordis auriculam, in cujus vicinia mixtus cum ſanguine, à ſuperioribus partibus per venam Cavam deſcendentem reduce, tandem ingreditur dextrum Cordis ventriculum. Uno verbo in cæteris Circulatio ſanguinis &

humo-

humorum reliquorum in Fœtu Utero adhuc incluſo non diſcrepat à Circulatione & Oeconomia in Fœtu excluſo & adulto, niſi quod ſanguinis aliqua portio per Arterias Umbilicales ex Iliacis oriundas revehatur ad Placentam Uterinam. Quare neceſſitas efflagitare non videtur, ut Circulationem ſanguinis ſpecialiter per cuncta vaſa deſcribam, cum hæc tractatio coincidat cum illis, quæ in *Diſputat: de Chylificat: Chyliq; & ſanguinis Circulat:* ſub *Nobiliſſimo DN: Præſide* habita, dicta fuerunt & demonſtrata.

§. 17.

Sequitur nunc Explicatio Oeconomiæ in Abortu Monſtroſo, cui præmittenda eſt conjectura quædam de partium nonnullarum, quæ luſtrari non potuerunt, numero & conſtitutione. Cum igitur ſecundum §.4. unus fuerit ventriculus inſolitæ magnitudinis & figuræ cum duobus Oeſophagis & Pyloris; Sequitur hinc duplex fuiſſe Pancreas, duplicem ductum biliferum ex uno hepate prodeuntem, duplicia inteſtina cum ſuis ſibi propriis vaſis lacteis, ut & duplicem ductum thoracicum, locum ſupra unius cujusq; fœtus ſpinam ordinarium obtinentem. Cor unum fuit majoris & inſolitæ molis & figuræ, manifeſto indicio, illud ſanguinem utriq; fœtui debuiſſe ſuppeditare, id quod fieri aliter nō potuit, quam ſupponendo quod Arteria Magna poſt exitum ex Corde in duos Ramos Majores diviſa fuerit, quorum quisque ad unum fœtum tendens ſubdiviſus ſit poſtea in quatuor Ramos, tres aſcendentes & unum deſcendentem. Deinde etiam Cor omnem debuit recipere ſanguinem ab utroque Monſtri hujus fœtu, idque factum, quatenus ex unoquoque fœtu venæ Cavæ Ramus deſcendens prodierit, qui duo rami ſe unientes ad Cor ſimplici forma perrexerint, ubi pariter duo rami aſcendentes ex uno quoque fœtu, & jam uniti con-

currerint. Atque adeo ſtatuo totum genus vaſculoſum duplex fuiſſe, ita ut illa viſcera, quæ ſimplicia fuerunt, duplicia tamen habuerint vaſa, id quod colligo ex eo, quia hæc viſcera omnia etiam fuerunt ſolito majora, quare etiam plus debuerunt accipere alimenti, quam quidem ſimplicia vaſa afferre potuiſſent. Ex his & præcedentibus jam Oeconomia facile fabricari poteſt, luculenterq; fluit hujus noſtri Monſtroſi Abortus, ut hinc Soli lucem fœnerari nolim.

§. 18.

Poſtulare nunc videtur ordinis & inſtituti ratio, ut ad generationis *Monſtroſi Abortus* modum & Cauſas progrediar, antea naturalem & ordinariam hominis generationem tamen viſurus. Quod dum aggredior, rem, ut ajunt, ab ovo ordiar, conſiderando *prima hominis principia*. Ea autem ſunt duplicia, *Semen Maſculinum & Fœmininum*. De utroque breviter aliquid mihi dicendum eſt. Et quidem *primo* quod attinet *Semen Maſculinum*, id commode definiri poteſt, quod ſit *Humor albus, ſubviſcidus, ſub viſcidis particulis tamen Salino-Spirituoſas volatiles continens, à ſanguine Arterioſo concurrentibus ſpiritibus animalibus in teſtibus ſecretus*. Locus, in quo ſemen ſecernitur à ſanguine, ſunt *Teſtes*, cadente hinc ſimul illorum ſententia, qui illud generari & coqui dicunt in vaſis ſpermaticis, arteriis puta & venis, & ulterius præparari in teſtibus. Subſtantia horum teſtium tam obſcura hactenus plerisque fuit, ut alii illam dixerint pultaceam, alii aliam, donec demum *Ingenioſiſſimus Regnerus de Graef* illam ceu in profundiſſimo Democriti puteo hactenus latitantem nobis quam clariſſime demonſtravit & in apricum poſuit. Quem mox propriis ſuis inventis confirmavit *D. Edmundus King*, Cujus inventa vide ſis in *Act: Philoſoph: Regiæ Societatis Anglican: Ann:* 1669. *Menſ. Octobr: n. 52. Relat: II.* Sunt igitur

ſecun-

ſecundum magnos hos viros *Teſtes* nihil aliud quam *Congeries & Contextus vaſculorum ſeminalium minutiſſimorum, arteriarum, venarum, nervorum, & vaſorum lymphaticorum.* Varia in hujus aſſerti demonſtrationem poſſem afferre experimenta, & argumenta, niſi chartarum anguſtiæ hoc ipſum vetarent. Proinde unum tantum, idque omnium magis obvium ſufficiat. Eſt autem id ipſum, quod ſuppeditat *Regnerus de Graef in Tractat. de Viror. Organ. Generat. inſervient. p. m. 19.* quodque in publica Sectione Corporis maſculini, cum de Ejusdem partibus genitalibus ageret, præſentibus pluribus conſpiciendum exhibuiſſe *Nobiliſſ. D. Præſidem* audivimus. Sumantur ſcil. teſticuli glirium, tanquam animalium maxime ſalacium, venerique frequenti deditorum, qui, tunicis ſuis exuti, injiciendi ſunt in pelvim aqua tepida plenam, leniterque agitandi ſtylo aliquo, hoc enim ſi factum fuerit, jucundiſſimo ſpectaculo licebit videre funiculos & tubulos ſeminales candidiſſimos, ita ut, ſi ſubtili tractentur manu, etiam in longum ſpatium una ſerie diduci poſſint. Habent ſibi præterea teſticuli ex ſuperiori parte ſub tunica communi appenſas *Epididymides* ſeu *Paraſtatas* Anatomicis dictas, *quæ ſunt funiculorum ſeu ductuum ſeminalium*, ex quibus Teſtes conſtare modo dixi, *Elongationes & Continuationes.* Vaſa habent Teſtes Adferentia & Revehentia. *Adferentia* ſunt (1.) *Arteriæ ſpermaticæ duæ*, oriundæ duobus circiter digitis transverſis ſub Arteriis Emulgentibus ex Trunco *Arteriæ* Magnæ deſcendente à parte anteriori. Harum *Arteriarum* officium eſt, ſanguinem ad nutritionem & ſecretionem ſeminis ſubminiſtrare teſticulis. (2.) *Nervi*, originem nanciſcentes à Pari Vago cerebri ſeu Octavo ſecundum *Williſium*, & Pari Medullæ ſpinalis vigeſimo primo. Per hos ſpiritus animales fluunt ad Teſtes, ut motum humoris ſeminalis per innu-

 meros

meros ductuum ſeminaliũ mæandros promoveant, eumq; ſubtiliſent & partibus ſalino Volatilibus ſpirituoſis imprægnent. *Vaſa Revehentia ſunt* (1.) *venæ Duæ ſpermaticæ*, quarum dextra ſanguinem à nutritione & generatione ſeminis reſiduum recipiens ex teſticulo dextro deponit immediatè in Venæ Cavæ truncum aſcendentem; Siniſtra verò ex teſticulo ſiniſtro eum revehit in Venam ſiniſtram Emulgentem; Quamvis circa hanc inſertionem Naturæ luſus deprehenſus ſit, quemadmodum hoc obſervavit *D. Nathanael Fairfax in Act. Philoſoph. Reg. Societat. Angl. ANNO 1667. menſ. Novembr. No.29. Relat. IV.* Et *Nobiliſſ. DNus Præſes* in Belgio quoque vidit ambas quandoq; venas ſpermaticas ambabus venis Emulgentibus, dextram dextræ, ſiniſtram ſiniſtræ inſertas, quandoque vero ambas immediate Trunco venæ *Cavæ* aſcendentis immiſſas. Quam duplicis inſertionis varietatem aliquoties etiam in Brutis *Animalibus* & olim, & hic aliquando Serveſtæ annotavit. (2.) *Vaſa lymphatica*, lymphæ tenuioris portionem aliquam verſus *Receptaculum Chyli* commune intra abdomen revehentia. (3.) *Vaſa Ejaculatoria*, rectius vero *revehentia ſeu deferentia* dicta, quorum officium eſt, ſemen in teſtibus propter partium ſuarum figuræ cum poris ductuum ſeminalium correſpondentiam à ſanguine ſecretum, & ad Epididymides delatum, deferre ad veſiculas ſeminales, Cervici ſeu Collo veſicæ Urinariæ adjacentes.

§. 19.

In ſemine maſculino nonnuli ſtamina hominis ruditer delineata, omniumque partium Ideas depictas quærunt. Originem harum Idearum deducturi, inquiunt, quod, quemadmodum radii ex infinitis objecti punctis manantes, ejus effigiem nobis repræſentant, ita quoque aliqui ſpiritus ſeu Atomi ex ſingulis Corporis maſculini partibus & membris

bris emanarent, illarum partium impreſſionem & Ideam retinentes, & poſtmodum cum ſanguine ad teſtes fluerent, & à ſanguine ſeſe ſeparantes illos intrent ſuas ſemper antea ſibi impreſſas ſervando partium Corporis ideas, *vid. Diemerbroek Anatom. Cap. XXVIII. Lib. I.* Quæ ſententia etſi primo intuitu veri quandam ſpeciem præ ſe ferre videatur, illa tamen mox evaneſcet. Si enim Verum eſt, Ideas haſce novi hominis, quæ ſemini maſculino dicuntur ineſſe, originem ſuam ducere à ſpiritibus cunctis ex Corporis Maſculini partibus dimanantibus, tunc etiam neceſſario ſequi debet, in ſemine tantum corporis Maſculini partes delineatas eſſe, non aliter ac (ut eorum ſimili hic ipſe utar) radij ex omnibus objecti punctis dimanantes, eorum tantum punctorum mihi imprimunt ſenſationem, & per conſequens illius tantum objecti, & nullius alterius, ſicque ſemper mares generari debere. Fœminæ enim tunc procreari non poterunt, cum ideæ uteri cæterarumque partium genitalium oriri nō potuerint à ſpiritibus ex partibus Corporis maris dimanantibus, utpote illis partibus deſtituti. Poſſet quidem excipi fœminas generari ex errore Naturæ, ſive Facultatis Formatricis, quemadmodum id auſi ſunt nonnulli temerarie affirmare de ſexu Fœmineo, adeoq; delineatas quidem exiſtere potuiſſe partes genitales viri in ſemine maſculino, ſed cum ob quodcunque demum impedimentum Natura impedita fuerit in propoſito ſui ſimile & perfectum fœtum fabricandi, illa debuerit facere imperfectum. Sed incidunt in Scyllam, qui volebant vitare Charybdim. Luſtranti enim tùm omnium, tùm præprimis partium genitalium ſtructuram in fœmellis, oppido apparebit admiranda Dei, tanquam Primi Formatoris, ſapientia & Providentia, qua omnia tàm artificioſe, tàm apprime, tamque eleganter in illis concinnavit. Dicant tandem

quo-

quoq; Idearum ſeminis maſculini Patroni, qui fiat, ut maritus uno pede, vel brachio, vel alio membro mutilus procreare poſſit liberos iſtis partibus non carentes, cum ſecundum originem Idearum ab Ipſis deſcriptam neceſſario ſequatur Ideam partis deficientis in ſemine non reperiri, adeoq; nec partem illam, cujus Idea in ſemine non eſt, generari poſſe. Non quidem me latet, *Diemerbroekium L. C.* huic objectioni reſponſurum, affirmare, Imaginationem maternam hunc defectum ſupplere. Sed quis ſodes non videt impoſſibile eſſe, ut Imaginatio Materna ſine materia ſubſtrata aliquid formare poſſit? Partes quidem formatas, aut quarum ſaltem materia jamdum adeſt, immutare poteſt, aliamq; illis conciliare formam, ſed ubi nulla adeſt materia, nunquam efformabit aliquid, alias certe, ſi hoc efficere poſſet Imaginatio Materna, tam frequentes non exaudirentur querelæ, ob ſterile Matrimonium, ſiquidem nihil frequentius obverſari credo Imaginationi Uxorum ſterilium, quam ut maritos ſuos pulchra faciant prole parentes.

§. 20.

Sententiæ modo refutatæ aliam videtur ſubſtituere *David* van der Becke *Experiment. & Meditat. circa natural. rer. princip. Lib. II.* dum ſtatuit in ſemine maſculino marem contineri, in ſemine vero fœminino fœminam delineatam eſſe, unde hiſce concurrentibus duobus Seminibus, Ideæ partium utriusq; ſexus ſibi invicem coaptarentur, & pro hujus vel illius Idearum prævalentia, generaretur Fœmina vel Mas. Hæc ſententia quamvis prioribus non videatur premi difficultatibus, non tamen ab iisdem prorſus libera eſt. Deſideratur enim ab Authore, quæ nam ſit provida natura ſeu facultas utriusque ſeminis Ideas adeo apprime conjungens, ut Idea Capitis in ſemine Fœminino exacte reſpondeat Ideæ

Capi-

Capitis Seminis Maſculini, ut ſic proportionatum ſimplex exſurgat caput,& ſic de cæteris partibus. Cum Ipſe *L. C. p.m. 266.* fateatur Ideas in Maſculino ſemine valde eſſe confuſas propter liquiditatem & fluiditatem, qua nullum certum ordinem inter ſe ſervare poſſint, ſed hinc inde fluitent (eo ipſo impoſſibile eſt,ut delineatus dici queat fœtus in ſemine maſculino) & quod nulla Membrana contineatur. Quam ſæpiſſime quæſo producerentur, ſic ſe habentibus rebus, Monſtra, quorum Membra ſuo nativo loco poſita non eſſent. Ideas corporis quod attinet, quæ dicuntur in ſemine fœminino reperiri,de iis poſtea dicturus ero.

§. 21.

Concipio itaque in ſemine Maſculino nihil aliud, quam duo genera partium, ſpirituoſarum nempe & Glutinoſiorum ſeu craſſiorum. *Illarum* natura eſt *Salino-volatilis,maximeq́ ſpirituoſa.* A Sale enim omnis expectari debet fœcunditas; Unde etiam eſt, quod Phthiſici, quorum Sanguis eſt acrior pluribusque refertus ſalibus,licet ad reliqua negotia fere omnia inepti ſint, tamen procreationi Sobolis ſufficiant,imo præ cæteris hoc in negotio excellant. Unde etiam eſt,quod Corpulenti ad generationem plerumque inepti ſint,ſiquidem illorum *Maſſa Sanguinea*, ea docente *Ettmüllero Diſputat.de Corpulent.nimia cap. 1. artic. II. §. 7. copioſior,eaq́ minus Salina acris & aſpera, ſed ſuaviter temperata exiſtens & ſimul blando & copioſo chylo turgida eſt*, uno verbo,pluribus abundat particulis ſulphureis oleoſis & craſſioribus, quæ in ſemen transmutatæ nullam fœcunditatem introducere poſſunt in Ovum. Unde quoque tandem eſt, quod ea,quæ de Salibus Alkalibus participant, venerem ſtimulent ſterilitatemque arceant, qualia ſunt decocta Ligneſcentia ex Ligno Guajaco,Saſſafras,Radic: Sarſæparill:Chinæ,

etſ. Ut & Tinctura Lignor: Tinctur:Lign: Saſſafras; Omnia quoque Diuretica & Diaphoretica fixa Antimonialia, ut & ſalia omnia volatilia & lixivioſa; Aromata item omnia, unde maxime celebratur Confectio illa, Schocolada dicta, ex meris fere aromatibus conflata. *Has*, Glutinoſiores ſcil. partes quod attinet, illæ ad imprægnationem nihil faciunt, ſed vehiculum tantum ſunt partium ſpirituoſarum, quas ramulis ſuis & hamulis complectuntur firmiterque intra poros ſuos detinent, ne tam prompte avolent & evaporent.

§. 22.

Hactenus igitur de Semine Maſculino, Principiorum hominis Uno egi; Nunc ad alterum me confero, *Semen* ſcil. *Fœmininum*. De hoc quid Antiquitas erronei protulerit, hic recenſere ſuperſedeo, ne Lectori Benevolo iis quæ commiſeratione potius quam refutatione digna ſunt, tædium creem. Paucis ſaltem excutiam opinionem de Sanguine Menſtruo, quem plurimi Antiquorum Medicorum pro Semine Fœminarum prolifico habuerunt, ea ſeducti imaginaria experientia, quod ordinario illæ demum Puellæ puberes dicantur, & ad generationem eo tempore aptæ judicentur aut deprehendantur, quo menſes ipſis fluere incipiunt; Secundo, quod facta conceptione, duranteque graviditate, Fœtusque in Utero Formatione & Nutritione Menſtruus fluxus quoque ceſſet & ſupprimatur. Quod aliunde non fieri exiſtimant, quam quod Sanguis Menſtruus tunc temporis ceu Materia Generationis impendatur primum formando Fœtui, deinde eidem etiam nutriendo, quamdiu hæreat in Utero Matris. Verum ſi omnia hæc ad rectæ Rationis & veræ Experientiæ trutinam revocentur, tam parum probabilia ſunt, ut judicii veterum exinde defectum potius quam veritatem diſcere liceat. Nam quis credat primùm, Deum O. M. Corporis humani utriusque

ſexus

ſexus Architectum optimum & ſapientiſſimum, Generisque humani per Generationem Individuorum Conſervatorem Benigniſſimum, illas generandi leges conſtituere voluiſſe, ut in uno ſexu, Maſculino ſcil. materia ſeminalis prolifica providentiſſime conſervetur in Uſum Generationis à Deo O. M. ordinatum; In altero verò ſexu, nimirum Fœminino, eadem liberaliſſime ſingulis menſibus excernatur & profundatur? Cur non igitur & Sanguis Menſtruus, ſi verum & prolificum Semen Muliebre eſt, Antiquis ita volentibus, prompte aſſervatur & Uſibus deſtinatis impenditur? Aut ſi ea eſt ex Inſtituto divino Natura Seminis Fœminini, ut ſingulis Menſibus excerni debeat tanquam humor abundans in Fœminis; Cur non itidem eadem lege in ſexu Maſculino Semen Maſculinum ſingulis Menſibus excernitur, & Natura ab hoc gravante pondere liberatur? Dicere cum Antiquis, in Fœminis hoc fieri, quia earum Natura hoc requirat; In viris verò non fieri, quia Virorum alia ſit Natura, anilem philoſophationem arguit, quæ in ſcrutinio cauſarum Mechanicarum locum nullum invenit. Deinde ſi Conditiones & qualitates Sanguinis Menſtrui conſideramus attentius, nequaquam credibile eſt, Deum O. M. ex tam impuro Principio Seminali Homines generari & naſci voluiſſe, quale eſt Sanguis Menſtruus Fœminarum, fœdo ſuo colore, odore, conſiſtentia, & partium heterogeneitate mira, humoris inutilis & excrementitii naturam luculentiſſime referens & indicans. His addi poteſt quod Anatomicorum Excellentiſſimorum noſtri temporis diligentia & perſpicacitate longe aliud, præſtantius & purius Semen Fœmininum, cujus interventu & Conceptio & Augmentatio Fœtus abſolvatur, inventum ſit, atque detectum, uti ex ſequentibus L. B. cognoſcere poterit.

§. 23.

Quod verò attinet Veterum in præced. §. jactatas Experientias, quibus ſanguinem fœmininum Menſtruum Earum Semen prolificum eſſe, probare ſuſtinent, illæ Mulierculis forte ſatisfacient, nonniſi à Senſibus externis ſuis in Judiciis dependentibus, minime verò Rationalibus Medicis, nexum inter effecta & eorum cauſas veras ad rectæ Rationis trutinam ſeriò revocantibus & expendentibus. Quod enim puberes & ad generationem aptæ demum illæ cenſeantur eſſe puellæ, quibus Menſes fluere incipiunt, inde ad credendum minime induci debemus, quod, quia menſes fluunt, propterea ſint ad generandi negotium aptæ, adeoque Sanguis Menſtruus ſit ſemen earum prolificum & materia Conceptionis proxima. Verùm potius judicare debemus, Sanguinem Menſtruum in Puellis circa annum 12. 13. uſque ad 16. erumpentem, ſignum tantùm eſſe commune illius ætatis, qua pori in partibus ſolidis, earumque innumeris tubulis & canaliculis eam jam acceperint magnitudinem, figuram, & ſitum, ut in Vaſis Uterinis excrementitium in illis transmittere poſſint Sanguinem Menſtruum, in partibus verò genitalibus earunden admittere materiam Seminalem prolificam; Sicut Menſium eruptio & Seminis Prolifici generatio ſint duo effecta diverſa procedentia ab una eademque Cauſa communi, ſcil. pororum certa diſpoſitione quoad Magnitudinem, figuram & ſitum, cadente in certam ætatem, & quidem plerumque in annum 12. 13. 14. 15. vel 16. Quamvis Exempla dentur earum, in quibus Menſes adhuc tardius fluere incipiunt. In his enim Naturalibus Naturæ luſus eſt frequentiſſimus. Patet itaque ex dictis, in Ratiocinio Veterum Medicorum eſſe fallaciam cauſæ non cauſæ, cujus Ipſos pudere omnino deberet, qui tantam Logicæ ſuæ in inveni-

endis

endis rerum veritatibus jactitant præſtantiam. Idem lapſus judicij continetur quoque in altero argumento, quando ex eo, quod Conceptione facta, duranteque graviditate & Fœtus in Utero Nutritione Menſes ſubſiſtunt, rurſus inferunt, Menſtruum Sanguinem debere eſſe ſemen prolificum Muliebre, materiamque tum Conceptionis, tum Formationis & Nutritionis Fœtus in Utero Matris. Hujus enim phænomeni longe alia danda eſt ætiologia, magis rationalis & ſobria; Scilicet Fluxus Menſtruus ceſſat in gravidis, quatenus Semen Maſculinum in Uterum injectum & Sanguini Fœminino per Uteri Membranas circulanti commixtum, naturalem ejus motum tùm progreſſivum tùm inteſtinum ſupprimat & invertat, peregrinas in illo excitet fermentationes, propter ſpecificum, qui per poros ejus cunctos fluit, ætherem, quique quoad figuram & motus determinationem diſcrepat ab ætheris naturalis & inquilini totam Maſſam Sanguineam Fœmininam tranſeuntis, ſingulasque ejus partes ſeorſim moventis, figura & motus determinatione, unde mutua inter hos diverſos ætheres lucta orta, priores ſecretiones & functiones Colatoriæ ceſſare coguntur, & per conſequens Sanguinis excrementitii in vagina Uteri à reliquo bono ſequeſtratio. Seminis autem Maſculini portionem aliquam re ipſa admiſceri Sanguini Fœminæ, quæ concepit, talesque hinc oriri poſſe alterationes, ſatis arguunt horrenda illa ſymptomata, quæ in Gravidis Mulierculis primis à Conceptu temporibus obſervantur, ut ſunt capitis dolores, Livor Oculorum, vomitus horrendi, Pallor faciei, inappetentia ciborum, Pica, Malacia etc. Neque eſt quod dicant adverſarij, à pauca illa Seminis Maſculini Sanguini Gravidæ admixti portione tanta non eſſe mala derivanda. Perpendant n. accuratius ſecum, unum vel alterum Granum Opij aſſumptum etiam maxime

 alacrem

alacrem & robuſtum hominem, præprimis ejus uſui non aſſuetum, in profundiſſimum conjicere ſomnum, & attendant deinde ad incredibilem Seminis Maſculini energiam & volatilitatem, & fore arbitror, ut præconceptæ Opinioni valedicant. Tandem quoque notent, quod bruta animalia, ſola ſimia volentibus nonnullis excepta, nullum patiantur fluxum Menſtruum, nihilominus tamen concipiant, conceptum fœtum nutriant, & tandem feliciter excludant. Imò obſervationes Medicorum teſtantur, Fœminas humanas nonnullas nunquam Menſtruas purgationes paſſas, multa Prole beatas & fœcundas fuiſſe, quod certe contingere non poſſet, ſi ſanguis Menſtruus Fœminarum Verum eſſet Semen prolificum, quo Illæ tunc deſtitutæ fuiſſent, & ſic ad procreandos liberos prorſus inidoneæ extitiſſent.

§. 24.

*M*iſſa itaque Sententia Veterum, Sanguinem *M*enſtruum pro ſemine *M*uliebri falſo, uti modo demonſtratum fuit, agnoſcentium, meam hac de re Sententiam Rationi & Experientiæ Anatomicæ magis convenientem nunc proferre animus eſt. Ut autem Seminis Fœminini Indoles eo melius cognoſcatur, paucis prius conſiderabo Ejus locum natalem, Teſtes nimirum duos Muliebres, intra abdomen ſitos in utroque latere ſcil. unum, duobus vel tribus circiter digitis transverſis ab Utero diſtantes, cui per Membranoſa ligamenta lata connectuntur. Habent ſimiliter ſua vaſa Adferentia & Revehentia. *Adferentia* ſunt primò Arteriæ duæ ſpermaticæ dictæ, ſimilem originem habentes ac in Maribus; Dein Nervi, nutrimentum & vigorem illis ſuppeditantes. *Revehentia* ſunt Venæ duæ ſpermaticæ, Vaſa Lymphatica, & Tubæ Fallopianæ. *Iſtæ* ſanguinem reſiduum à nutritione reducunt ad Cor ſimili modo, quo id fit in

*M*aribus

Maribus. *Illæ* copioſiſſimæ traduntur ab *Antonio Nück Adenograph. Curioſ. Cap. VII.* prodire ex Teſtibus & tenue ſuperfluum ex illis recipere. Per *has* vero Ova deferuntur imprægnata ad Uterum, probante id *Regnero de Graef Tractat. de Organ. Mulier. genital. Cap. XIV.* In his Teſtibus Semen aliquod fluidum ſecerni Vulgaris antiquorum tulit Opinio. Quam tamen ſimul & ſemel evertit modo citatus Ingenioſisſimus *Regnerus de Graef*, longeque aliam eorum ſubſtantiam eſſe demonſtravit & diſtinctam à ſubſtantia Teſtium Marium. At quemadmodum dulciores ex ipſo fonte bibuntur aquæ, hinc verba Ipſius propria referam, ut, quæ in Teſtibus Mulierum obſervanda ſunt, intelligantur clarius, ita autem inquit *Tractat. citat. Cap. XII. p. m. 157. & ſeqq Componitur autem interna eorum* (ſcil. Teſtium Fœmellarum) *ſubſtantia ex multis præcipue membranis ac fibrillis laxe ſibi invicem unitis, in cujus intercapedine plurima reperiununtur Corpora, quæ ipſi aut ſecundum, aut præter naturam inſunt. Quæ ſemper ſecundum naturam in Membranoſa Teſticulorum Subſtantia jam deſcripta reperiuntur, ſunt veſiculæ Liquore plenæ, Nervi & præparantia Vaſa, quæ eodem fere modo ac in Viris ad Teſtes excurrunt, & totam eorum Subſtantiam perreptant, ac ſubeunt. &c. Quæ vero,* pergit, *ſecundum naturam aliquando tantum in mulierum teſtibus inveniuntur; Sunt globi, qui glandularum conglomeratarum adinſtar ex multis particulis à Centro ad circumferentiam recto quaſi ductu tendentibus conſtantur, & propria Membrana obvolvuntur. Hos globos non omni tempore in fœmellarum teſtibus exiſtere dicimus; Quia poſt coitum tantum in illis deteguntur, unus aut plures, prout animal ex illo congreſſu unum aut plures fœtus in lucem edet. &c. Quæ deniq; præter naturam in mulierum teſtibus quandoq; obſervantur; Sunt Hydatides, lapilli, ſteatomata, aliaq; ſimilia.*

§. 25.

§. 25.

Ex his patet Teſtes muliebres vera eſſe Ovaria, pluri-maque ovula ſub ſpecie Veſicularum liquore limpido ple-narum continere, plus minusve matura. In his ovulis de-lineatus eſt totus homo ruditer, obſervante hoc *Perſpica-ciſſimo Löwenhoekio* ope accuratiorum Microſcopiorum & confirmantibus variis id experimentis. Non aliter ac ſe res habet in vegetabilibus & reliquis animalibus. Quid e-nim Vegetabilium Seminum germina aliud ſunt, quam fu-turæ plantæ ſtamina prima delineata? Prout hoc proli-xius oſtendunt *Malpighius Anatom. Plantar. part. II. de Se-min. Vegetab. & David* van der Becke *L. C p. m. 315. & ſeqq.* De ovis animalium id adhuc clarius patet, & quidem in O-vis gallinaceis accurate luſtravit & delineavit Cicatricu-lam Idem *Malpighius Diſſertat. de Format. Pull. in Ovo*, & ante Illum *Harveus in Exercitat. de Generat. Animal.* De O-vis Cochlearum ſimile legere eſt in Epiſtolis hac de Materia *Antonii Felicis Abbatis Marſil. ad Malpigb. & J. J. Harderi ad Prædict. Abbatem & L. Schröckium* datis. Conveniunt itaq; omnia Ova tùm vegetabilium, tùm Oviparorum, tùm vivi-parorum, quod in illis delineatus ſit totus futurus Fœtus, alimentumque ipſi circumpoſitum ſit in uno quidem plus, in altero minus, *hoc* in ovis vegetabilium & viviparorum, *illud* verò in oviparis locum habente. Sed quemadmo-dum Semen Maſculinum in Negotio Generationis ſeſe ha-bet inſtar *Principii Formalis Actuantis*, ita Fœmininum eſt merê *Materiale*. *Hoc* cum ideis ſuis ſtatim congenitum eſt ab initio Homini, creſcitque cum partibus cæteris; *Illud* poſt aliquot demum ab excluſione annos generatur.

§. 26.

Nullum itaque concipimus Seminis Maſculini & Fœ-minini *Coagulum*, ex quo Homo oriatur, cum Ejus nullum

in

in diſſectorum à conceptu animalium uteris inveniatur. Longe potius alia magisque mechanica hujus Negotii requiritur explicatio. Quam primum nempe Semen Maſculinum in Fœcundum Naturæ Agrum ſeu Uterum injectum fuit, mox in Eo mutationem ſubit, dum nimirum Æther ſubtilis ſeu materia Primi Elementi à partibus circumjacentibus vaſculoſis, calidum ſanguinem continentibus, in illud fluens, maximoque impetu poros ejus trajiciens, partes ſpirituoſas volatiles ſalinas, jamdum ad motum avolatorium paratas ejusque impetui omnium minime reſiſtentes à conſortio partium ramoſarum & hamoſarum liberat, liberatas in altum evehit. Quæ Aura Seminis Maſculini maxime Energetica per Tubas Fallopianas Uteri, tunc temporis pariter inflatas aſcendit ad Ovaria, vel ambo, vel eorum alterutrum. Poſtquam vero illuc pervenit, membranam Ovaria inveſtientem poroſam tranſiens, modo unum modo plura ſubit Ova, eaque imprægnat, craſſiore Seminis parte, partium ſpirituoſarum Vehiculo, tanquam plane inepta, rurſus effluente ex Utero. Fit autem hæc Ovi Imprægnatio & à cæterorum conſortio & racemoſis amplexibus ſeparatio, quatenus Aura illa ſeminalis Maſculina ſpirituoſa, ſubtilis, ſimulque maxime mobilis & Efficax ſumma elaſticitate prædita eſt, unde humori intra Ovum contento admixta, illum ſpumeſcere facit, & in lenem quaſi fermentationem excitat, partiumque ſtamina dilatat, explicat, extendit, ipſumque Ovum ſic augetur & incrementum capit quoad trinam ſuam in longum, latum & profundum dimenſionem, quapropter, cum in ſpatio ante imprægnationem ſibi adæquato contineri amplius nequeat, diſrumpere neceſſario debet Membranam, totum Ovarium inveſtientem, ſeque à cæterorum contactu & amplexu, qui ope fibrillarum confirmabatur,

E   libe-

liberat,ſicque ad introitum in Tubam Fallopianam diſponitur. Sed cum Tubæ Fallopianæ immediate non contingant Ovaria, hæ autem unicæ ſint viæ, per quas defertur Ovum ad Uterum, anſam arripuerunt nonnulli dubitandi de hoc Tubarum officio, ſed ex accuratiori inſpectione harum tubarum liquet, illas deſinere in *fimbrias* quasdam *Carnoſas*, quæ amplexibus ſuis totum Ovarium circumvolvunt, non aliter ac vites palos ſuos circumdare ſolent; Dum igitur hæ eodem tempore ſimul à torrente ſpirituum animalium inflantur & contrahuntur, Ovarium quoque ſimul comprimere debent, quo facto Ovum ab aliis jam ſeparatū per foramen, quod ſibi patefecerat, exprimetur & in Tubam Fallopianam Uteri intrudetur patulam, & hujus motu Periſtaltico ad Uterum devolvetur. Quæ omnia maximam lucem accipiunt ab Obſervatione valde rara in Cane Fœmella, quam *Nobiliſſimus Dominus Præſes*, poſtquam conceperat, plurimis Auditoribus præſentibus ante duos annos eum in finem ſecuit, ut modum Conceptionis & Generationis, antea in Lectionibus ſuis clariſſime explicatum in ipſo quoque Libro Naturæ demonſtraret. Ubi in Ejus *Ovariis* aliqui Folliculi membranoſi vel glanduloſi §. 24. verbis ex *Graefio* deſumptis deſcripti obſervabantur, ex quibus *Ovula* jam erant egreſſa. Dein aliqua *Ovula* imprægnata ſuperficiei *Ovariorum* adhuc adhærebant. Tertio Tubæ Fallopianæ ſeu Cornua manifeſte aperta curioſo cernebantur ſpectaculo, ita ut majorem calamum ſcriptorium admitterent, eisq; adhærebat *Ovulum*, ſimile prorſus quoad omnes proprietates illis, quæ *Ovario* affixa fuiſſe diximus. Quarto intra Tubas aliquot *Ovula* ſimillima prioribus cernebantur contineri.

§. 27.

Ovum verò ſic ad Uterum delatum ibidem fovetur, nutri-

tri-

tritur, augeſcit tùm à proprio ſuo ſucco, quem in ſe continet, tum etiam à ſuccis nutritiis à matre ſuppeditatis. Quo pacto verò ſingulæ Fœtus partes formentur, quoque ordine hujus loci non eſt prolixius deſcribere. Præprimis cum omnes partes ſimul delineatæ ſint in Ovo, & propterea ſimul etiam omnes formentur & augeſcant, ita tamen ut hæ citius, hæ verò tardius in conſpectum prodeant. Conſulantur quoque *Malpighius Tractat. de Format. Pull. in Ovo* & ſæpius citatus *Harveus*. Analogam enim eſſe humani fœtus formationem formationi pulli, rite obſervatis circumſtantiis, credo. Videatur etiam *Renati des Cartes Tractat. de Format. Fœtus.* Valeat interim Diſtinctio Partium in *Spermaticas & Sanguineas* antiquorum, qua volebant partes alias ex ſemine Maſculino, & alias ex ſanguine fœmellarum formari. Nacta interim legitima formatione, exitum parat Fœtus ex ergaſtulo Uteri, calcitrando propter humorum acrimoniam, unde Membranæ circumdantes rumpuntur, placenta Uterina ab utero ſeparatur; humor cui innatarat Fœtus, effluit reſiduus, viasque lubricando & lævigando exitum fœtus mox ſubſecuturum facilitat, ipſeq; Fœtus non ſine laboribus in lucem prodit, quem mox ſubſequuntur Membranæ & Placenta Uterina, ſecundinarum nomine venientes. Poſtea fluunt per aliquos à partu dies Lochia, ſuum ortum debentia aperturis vaſorum Uterinorum, quæ vaſa antea tempore graviditatis ſanguinem effundebant in Placentam Uterinam, poſt ſeparationem autem Placentæ Uterinæ ab Utero tam cito conſolidari nequeunt, quod tamen fit præterfluxis aliquot diebus, ceſſantibus tunc lochiis, Uteroque cum reliquis viſceribus in nativum recedente locum & ſitum.

§. 28.

Naturalem huc usque modum, quo Generatio hominis

nis mechanice procedit, explicavi prolixius. Quod quidem à B. L. mihi haud vitio datum iri ſpero. Hanc ipſam enim ſi neglexiſſem pertractationem, modum, quo præternaturaliter *M*onſtroſus Abortus noſter generatus eſt, nec ego clarum tradere potuiſſem, nec B. L. clare & diſtincte eum percepiſſet, hac in parte etiam Ipſo *Galeno* non errante, dum dicit, *fieri non poſſe, ut qui id, quod ſecundum naturam ſit, non norit, dignoſcere id, quod præter naturam ſit, poſſit.* In dandis autem cauſis Generationis noſtri Abortus Monſtroſi quisque condonabit mihi mentem à veterum præjudiciis purificatam poſſidens, quod hic veterum, qui de monſtris eorumq; cauſis ſcripſerunt, opinionibus non acquieſcens, aliis mea inædificem ratiocinia fundamentis, quam quidem *Licetus in ſuo Tractat. de Monſtr. Lib. II.* & *Caſparus Schottus in Phyſic. Curioſ. Lib. V. Part. II.* habent, recurrentes ad materiæ Seminalis exceſſum vel defectum, aliasque rationes Chimæricas, præſupponentes Coagulum Seminis *Ma*ſculini & Fœminini in Utero, in antecedentibus à me refutatum. Paradoxum ideo non erit, ſi ſtatuam, noſtrum Monſtroſum Abortum Deſſavienſem Fœtum duplicem & à ſe invicem diſtinctum fuiſſe, verosque Gemellos, ob cauſas poſtea memorandas, coadunatos. Cujus mei aſſerti veritas patebit, ſi modum, quo Gemelli generari ſolent, explicem.

§. 29.

Quemadmodum itaque Experientia nos docet, unum granum frumenti ordinario ſufficere uni producendæ ariſtæ, unum Nucleum Ceraſi, ſive Pruni, ſive ſimilis fructus originem dare uni tantum arbori. Quemadmodum quoque in ovis pennatorum plerumque Unius tantum fœtus ſtamina delitescunt, ſimplexq; tandem fotu incubantis excluditur; Ita certe ſe ſimiliter rem habere in Ovis Muliebribus

bribus humanis inficiari nemo poteſt. Qua propter, dum generantur gemelli, duo quoque Ova impraegnata & ad Uterum dalapſa, propriis ſuis *M*embranis incluſa, nutrita fuiſſe ſtatuendum eſt. Hæcq; erit prima Gemellorum generationis ratio. Jam autem nullo negotio contingere poteſt, ſi uterus debitam recipiendis duobus fœtibus amplitudinem non obtineat, ſive id ſit à natura, ſive à viſcerum illum circumſtantium magnitudine præternaturali, hincq; facta Ejus compreſſione, ſive ab abdominis conſtrictione arcta, quam Mulierculæ fasciis ſuis cauſantur, ſive à magni ponderis elevatione, aliisque gravioribus laboribus, ictu, lapſu, contuſione, ut Membranæ antea ſingula hæc ova naturaliter à ſe diſtinguentes rumpantur, ſicque, hiſce quaſi parietibus intergerinis deſtructis, fœtus hi duo propius ſibi invicem admoti, mutuoque & immediato contactu ſeſe contingentes concreſcant, copulentur & firmiſſimo quaſi glutine conglutinentur, unde illa Monſtra ortum ſuum trahent, quæ *duplicia* vocantur, quæque obſervantur vel in Capitis anteriori vel poſteriori parte, vel dorſis, vel thorace, vel abdomine, vel utroque ventre ſimul conjuncta deprehenduntur. Quod ultimum cum in noſtro Monſtroſo Abortu locum habuerit, ſimilem Ejus cauſam fuiſſe ſuſtineo.

§. 30.

Datur denique adhuc Gemellorum Origo, à paucis adhuc obſervata, quæ clarius intelligetur, ſi ad ea quæ paſſim de *Ovis Gemellificis* referuntur, diligẽtius attẽdamus. Prodeat itaque Primus in ſcenam *Guilielmus Harveus*, ſplendidiſſimum illud Medicinæ ſolidioris Lumen. In *Hujus Lib. de Generat. Animal.* Exercitat. *12. p. m. 52. & Exercitat. 23.* mentionem fieri deprehendo illorum Ovorum, quæ duplici Vitello, duplici Cicatricula, reliquisque partibus duplicibus con-

ſtant. Siſtat ſe ſecundus *Marcellus Malpighius*, cujus Fama ob ſtupenda ſua inventa gloriam immortalem nacta eſt, qui Horum ovorum Gemellificorum exiſtentiam confirmat in *Tractat. de Format. Pull. in ovo*, dum ſub initio fere ita inquit: *Hæc itaq;* (ſcil. cicatricula) *in fœcundo ovo perpetuo obſervatur arcte vitelli Membranæ adhærere inter Galazas; & albumine cooperitur: Multiplicatisq; vitellis (ut videre potuit) eadem cicatricula multiplicatur, unde frequẽter in Unico Ovo tres deprehendi Cicatriculas.* Ex his Ovis, duplices habentibus Cicatriculas, uti raro duo fœtus pulli diſtincti & vivi excluduntur, ita plerumque obſervantur monſtroſe conjuncti. Cujus rei ratio eſt ſpatii nimia anguſtia, ut fœtus hi duo in Ovo uno contenti, diſtinctisque Amniis ſuis incluſi jam ad ſe invicem urgeantur. Si igitur rata & firma eſt illa Analogia, quæ quoad principaliora inter Ova animalium reliquorum & Humana intercedit, incongruum non erit ſtatuere, quod Gemelli Humani quoque generentur quandoq; ex Ovo Pennatorum gemellificis ſimili, i.e. duabus Cicatriculis, prima ſtamina duplicis hominis diſtincta in ſe continentibus, gaudente, ſi nimirum ſufficiens loci anguſtia ſinat hunc duplicem fœtum diſtinctis ſuis amniis incluſum. Verum enim verò dum Fœtus hi duo incrementum capiunt, & uterus à cauſis præced. §. enarratis comprimatur, ſicque ovum hoc Gemellificum coarctet & premat, fieri non poteſt, quin hi Gemelli antea per ſuas membranas à ſe invicem diſtincti, jam ad mutuum diſponãtur imò urgeãtur quacũque demum id fiat in partium corporis regione, & ſic generentur Monſtra *duplicia*, quale noſter Abortus eſt.

§. 31.

Duæ autem hæ Generationis *Abortus Monſtroſi* cauſæ jam jam enarratæ locum habere non niſi poſſunt & potuerunt

primo

primo formationis tempore, quo oſſa adhuc Membranoſæ ſunt conſiſtentiæ, impetusque humorum non adeo conſtans & validus, ut & omnia Viſcera perfectam ſuam nondum nacta ſunt conformationem. Quo tempore omnes mutationes in fœtu tantum fieri poſſunt.

§. 32.

Liquet denique ex his quantis difficultatibus *ſententia de pluralitate partium in fœtu præter naturam* laboret, quam *David* van der Becke *L. C. Lib. II. p. m. 298.* his proponit verbis: *In Conceptione Fœtus maſculinum Semen confuſum alioquin à fœminino ſemine tanquam regula in ordinem reduci debet; ita ut idea capitis ſeminis Maſculini applicetur Ideæ capitis fœminini Seminis, brachia brachiis, crura pedesq́ cruribus pedibusq́. Quod ſi ergo contigerit, Ideam v. gr. Capitis Maſculini Seminis non rite applicari Ideæ Capitis Fœminini Seminis, aut in partem aliquam dextram vel ſiniſtram declinare, fit ut bina capita humeris extantia cernamus. Aut amborum Seminum Ideis Cruralibus haud juſto ſibi invicem applicatis, quaterna crura prodeant. Ita enim, quæ conjunctæ particulares Ideæ Unicam partem ſaltem formare debuiſſent, nunc diviſæ, ſingulæ explicantur numerusq́ partium augetur.* Nititur enim hæc ſententia fundamento illo labili & à me in antecedentibus jamdum deſtructo, quod nimirum in ſemine Maſculino fœtus Maſculinus delineatus ſit, in fœminino vero fœmininus. Aſſumit Ingenioſus alioquin Author tanquam verum, quod erat adhuc demonſtrandum ſolidioribus argumentis. Quam ob cauſam oleum & Operam perderem, ſi vel unicum adhuc verbum ad refutandam hanc ſententiam proferrem.

§. 33.

Multi ſunt qui Imaginationis Maternæ vires hic quoque aliquid valere autumant. Quod quidem ægre concipere

pere valeo, etſi planè negare nolim efficaciam & vim Imaginationis Matris in Fœtum, quia omnia exempla, quæ hactenus obſervata fuerunt ab Imaginatione Materna oriri, nihil magis probant, quam aliquam tantummodo Mutationem in externo Corporis fœtus habitu. Uxorem cujusdam Servi Aulici gravidam theatrum Agyrtæ prætereuntem ex conſpectu membranæ Hernioſæ exſciſſæ ſtupa infarctæ, quam Ipſe Agyrta oſtendebat, ita perterritam fuiſſe, ut ediderit poſtea fœtum ex cujus abdomine omnia viſcera prolapſa erant inſtar Herniæ Umbilicalis Majoris, Deſſaviæ compertum habeo. Item Chirurgi Cujusdam Deſſavienſis Uxorem ſimilem ferè enixam fuiſſe fœtum, poſtquam non ſine terrore priorem hiſtoriam audiviſſet narratam à Parente ſuo pariter Chirurgo haud Ignoto, ad medelam Priori infanti adferendam advocato, ſcio. In ædibus noſtris Deſſaviæ quoquè vidi alius Servi Aulici uxorem gravidam ex conſpectu Gallopavi, qui ſibi offerebatur jugulandus, ita cõſternatã, ut poſtea pepererit puellam adhuc vivam & ſanam, cujus mala ſiniſtra deturpata eſt multis excreſcentiis inſtar Veſicularum rubicundarum, quibus ordinario conſpiciũtur conſperſa eſſe Gallopavorum colla. Ut innumera alia exempla taceam quæ legi poſſunt *apud Thomam Fienum in Tractat. de virib. Imaginat. & Martinum Schockium in Diſqviſit. Phyſic. de Signatur. Fœtus.* Quid quod ipſa *Sacra Scriptura* nobis exemplum dat de *Iacobo*, Socerum ſuum *Labanum* fallente, quando appoſitis variis virgis pro lubitu efficiebat ut oves fœtus ederent, ejus, quem deſideraſſet coloris. *Geneſ. Cap. 30. vers. 37. & ſeqq.*

§. 34.

Qua autem ratione Imaginatio id efficere poſſit, à nemine hactenus, quantum ſcio, explicatum eſt clare. Supra citatus

Fienus

Fienus etſi in hujus rei cauſis inquirendis multum præſtiterit, plura tamen ab illo adhuc deſiderantur, ut & omnes alii qui aliquid de hoc phænomeno ratiocinati ſunt, nihil ferè præſtiterunt. Quo igitur in tam ardua re aliquid, idque generalius, proferam, notandum primo, DEUM unionem Subſtantiarum natura ſua & Eſſentia à ſe invicem diſtinctarum, alterius Cogitantis, alterius verò Extenſæ, Mentis puta & Corporis volentem, hanc poſuiſſe inviolabilem legem, ut certis ſubortis in Mente cogitationibus certi ſequantur in corpore motus & alterationes; & vice verſa, poſitis in Corpore certis motibus & alterationibus, certæ oriantur in mente cogitationes. Sed uti Mens in omnibus corporis partibus factas impreſſiones proximè & immediate percipere non poteſt, ita certam tantum Ejus partem inhabitare debuit, in qua tanquam in Centro omnes externæ impreſſiones concurrant, unitæque menti repræſententur, quam commodiorem nemo hactenus invenit, quam *Glandulam Exiguam*, à figura *Pinealem* dictam, quæ in confinio & medio quatuor Ventriculorum Cerebri ſuſpenſa eſt, reſpiciens principia nervorum ſenſui & motui voluntario inſervientium. Quod autem hæc Glandula Immediata ſit Animæ ſedes, plurimis argumentis à ſitu Ejus & aliunde petitis probatur, quæ brevitatis ſtudio hic prætereo, L. B. ſciendi Cupidum remittens *ad Ludovici de La Forge Not. in Carteſ. Tractat. de Homin. Part. V. artic. 63. Ejusdem Tractat. de Mente human. cap. XV. & Nobiliſſ. DN. Præſid. Diſputat. de Union. Ment. cum Corp.* Sed qua ratione Mens in Glandula Pineali reſidens in Corpus ſubjectum agere & ab illo pati queat, manifeſtum fiet, conſiderando *Nervos & ſpiritus Animales*. *Illi*, multis conſtantes filamentis ſibi invicem appoſitis & ſpatia juxta ſe relinquentibus cava pro tranſitu ſpirit. animal. & obductis membrana tenuiſ-

ſima

ſima à *Pia Matre* Cerebri oriunda, vaſa ſunt, per quæ ſpiritus Animales, ut Sanguis in arteriis & venis, lympha in vaſis lymphaticis, ad omnes partes fluunt. *Hi* verò ſunt fluidiſſimi, ſubtiliſſimi, mobiliſſimi, naturæ Salino Volatilis ſpirituoſæ, à ſanguine Arterioſo in Glandulis Cerebri ſecreti, quibus Mens ceu fidelibus ſuis Miniſtris utitur, determinando illos ad varias partes. Præterea quoque Horum ſpirituum maxima ad nutritionem eſt neceſſitas, Humores enim Nutritii vix ad partes nutriendas pervenire poſſent propter Oleaginoſam ſuam & ramoſam ſubſtantiam, qua facile hærerent in anguſtiis tubulorum, obſtruendo illas niſi ſpiritibus animalibus ceu ſtimulis irrorati ad hoc aptiores fierent, docente id *Cloptone Havers in Oſteolog. nov. p. m. 139. 140. & ſeq.*

§. 35.

Sequitur hinc ſuccos nutritios, qui à Matre ad Fœtum in utero deliteſcentem ope Vaſorum Umbilicalium amandantur, his ſpiritibus animalibus quoque imprægnatos eſſe debere, ſecus enim per mæandros Hepatis uterini tàm vegete & prompte fluere non poſſent, multo minus per corpus Embryonis circulantes illud vivificare. Si igitur Phantaſiæ Maternæ tempore gravitatis aliquid inſolitum & inopinatum occurrat, ejusque ſpecies certo & ſpeciali motu ſpirituum animalium ſuſtentetur, roboretur & confirmetur, ſic ſpiritus certam tandem & conſtantem nanciſcuntur determinationem, quam diu & pertinaciſſime ſervant. Et ſicuti tunc ad omnes corporis partes fluunt, ita quoque ad fœtum Utero incluſum perveniunt cum ſuccis nutritiis, in cujus Corpore cum tubuli adhuc ſint molles & flexiles, facile nonnullarum partium figuram motu ſuo ſpecifico, quo à Matris Phantaſia determinati erant, mutare poſſunt, aliamque illis imprime-

re

re faciem. Hæc tamen Explicatio longe Generalior eſt, quam ut ſufficiat ad explicandum hocce Naturæ Myſterium. Si verò meliora huc facientia quis habuerit, avide Ejus expecto Informationem: Præprimis cum prolixiorem pertractationem Ejus chartarum anguſtia non permittat.

§. 36.

Denique cum Diſputatio hæc Præſens *Abortus Monſtroſi* titulum præ ſe ferat, erat enim revera abortus vix quinque menſium, pauca quædam de Abortus cauſis ediſſerendum eſt. Inter Illas autem primo refertur Matris *Plethora*, hinc enim vaſa uteri diſtenduntur, fœtusque nimium comprimitur & urgetur, tandemque exprimitur. Hinc *Excellentiſſ. Waldſchmid* *Inſtitut. Medic. Rational. Lib. IV. Cap. III.* recte jubet talibus Gravidis venam ſecare & *Henricus ab Heers Obſervat. Medic.* XIV. teſtatur ſe præſervaſſe uxorem alias quotannis arbortire ſolitam ter toto geſtationis tempore ſectâ Vená. Secunda cauſa Abortus poteſt è contrario eſſe *venæ Sectio* ſecundum *Hippocratem Aphoriſmorum* Sect. *V. Aph. XXXI. dum per* interpretem dicit: *Mulier in utero gerens ſectâ Venâ abortit: Et magis ſi major fuerit fœtus.* Quippe ſi hæc injuſto tempore & nimis largiter inſtituatur, fœtus langueſcit corpus, & tandem emoritur. Obſervationem lege ſis *in Johann: Dolæi Epiſt:* II. *ad D. Waldſchmid:* Tertia poteſt eſſe *motus Corporis vehemens, ictus, compreſſio, lapſus, contuſio*, quatenus his ſanguis in impetuoſum conjicitur motum, & omnes corporis partes concutiuntur, unde placenta uterina ab utero ſeparari poteſt, aut ipſa vaſa Umbilicalia rumpi, fœtusque ejici. Quarta Cauſa eſt *vehementiorum Animi Pathematum irregularis impetus*, quo naturalis Humorum Craſis deſtruitur, ſpiritus animales in ſuo motu regulari turbantur impetuoſeque moventur, unde magnas alterationes fœ-

tum ſubire debere manifeſtum eſt. Paſſiones enim Animæ maxime alterare poſſe Corpꝰ latius vide ſis in *Carteſ. Tractat. de Paſſion. Anim. Part.* II. *&* III. Quintam Cauſam conſtituunt *Omnia remedia ſpirituoſa acria, ut & alvum dejicientia vehementer.* His enim ultimis gravitatis menſibus adhibitis humorum impetus augetur, omniaque viſcera ſpasmodicis motibus convelluntur, Confirmante hanc cauſam *Hippocrate ſect. V. Aphorism. XXXIV. & ſect. VII. Aphorism. XXVII.* Sexta cauſa poſſunt eſſe *Menſes vitioſe fluentes*, quatenus vel Placentam Uterinam ſolvunt & ſeparant ab Utero, vel debitum ſic ſubtrahitur fœtui alimentū. Septima deniq; eſt Fœtus ingenti mole præditi gravitas. Hac enim ſeparatur facile ab Utero & ad egreſſum pronus eſt. Plura de his videantur in practicorum libris, vela enim Diſputationis meæ hic contraho. Deo interim Triuni, in Cujus nomine opus hoc inchoaveram, humillimas ago gratias pro clementer conceſſo auxilio, Illumque devotis & ardentibus imploro precibus, velit ulterius ſtudia mea ſecundare, illaque dirigere in Sancti Sui Nominis Gloriam, Mei Meorumque & Proximi ſalutem & gaudium. Tu verò B. L. ea quæ ſcripſi æquo tuo judicio perpendas, bonique conſulas, quod Juvenis liberius & propriis verbis de Generationis myſterio locutus ſim, cum Caſtis enim mihi res eſt, quibus omnia caſta. Faveas conatibus meis Juvenilibus, illisque optes ut contingat felix.

F I N I S.

HISTO-

HISTORIA PHILOSOPHICO-MEDICA VITULI ALICUJUS HYDRO-CEPHALICI,

IN VICINO PAGO NATI, ET PRO MONSTROSO FALSÒ HABITI.

ADmirationem gignere Philoſophiã recte pronunciarunt Sapientes. Admirationis enim Mater eſt rei Novitas & Raritas. Res autem rara & nova eſt objectũ Philoſophiæ: Quando enim res jã eſt trita & domeſtica, Sciẽtiã Philoſophicã ãpli9 in nobis gignere nõ poteſt. Duo autẽ ſunt genera hominum, qui res raras & novas maxime admirantur, Homines ſcil. valde docti, & Homines maxime indocti. Scioli enim & Semidocti ſunt boni homines, qui plus in ore habent, quam in mente, magisq; æſtimant pinguem culinam, quam ſobria philoſophemata. Homines vero valde docti plerumque magis admirantur res raras, inuſitatas, & novas, quia non illarum corticem tantum lambunt, ſed altius penetrant, in illisque eas obſervant & deprehendunt realitates intrinſecas, quas videre & percipere nequeunt ſemi docti. Homines valde indocti res quoq; novas, raras & inuſitatas vehementius admirari ſolent, quia omni meliori ſcientia deſtituti videntur ſibi plures realitates in illis rebus percipere, quam quidem revera poſſident; Adeoque ſtatim pro rebus maxime novis raris & inuſitatis habent, quæ reipſa tales non ſunt, ſed tantum in illorum oculis tales apparent. Hoc variis illuſtrari & confirmari

poſſet exemplis & teſtimoniis, ſi operæ pretium valeret, & ſcripti hujus anguſtia id concederet. Ex multis hoc unicum ſufficiat, petitum ab ornatu Muliebri Gallis *Fantange* dicto, quo hiſce noſtris temporibus ſequior ſexus caput exornare ſolet. Quantam enim admirationem, imò etiam deteſtationem hicce ſua novitate in oculis & mentibus plebejorum excitaverit, quis neſcit? Cum autem Natura (liceat mihi cum vulgo ita loqui, & interea ſentire cum doctis) in configuratione & connexione partium variarum in Corporibus naturalibus admodum ludere ſoleat, ſuperſtitioſa & male fundata admiratio plures homines credulos eouſque ſeduxit, ut etiam in vegetabilibus æque ac animalibus ſimilem, ornatum Muliebrem prodigioſe productum haud ſemel fuiſſe crediderint. Sic in rapis, pyris, prunis, pomis, ſimilibusque fructibus, ſi nugarum venalium & nundinalium declamatoribus in foro publico proſtantibus fides adhibenda, ſimilis aliquando Ornatus muliebris prodigioſe conſpectus fuit. Ex pane in clibano cocto faciem muliebrem ſimili ornatu inſtructam prodiiſſe & conſpectam fuiſſe literæ ad *Nobiliſſ. DN. Præſidem*, ab Amico quodam ante octiduum miſſæ fidem facere voluerunt. Porcellos, agnos, vitulos, ſimilem ornatum in Capite prodigioſe geſtantes depictos quidem in nugis venalibus & novellis nundinalibus vidimus, natos verò unquam fuiſſe, à nullo fide digno homine audivimus. Ne verò multis exemplis incertis hujus ſuperſtitioſæ admirationis poſſeſſores adoriar atque confundam; lubet tantum hac vice ea in medium proferre, quæ vel in noſtra Urbe, vel in locis vicinis haud ita pridem acciderunt. Quis neſcit quantum ſtrepitum excitaverint duo pyra in ſuburbio ante aliquod tempus inventa? Nonne plebs ignara & ſuperſtitioſa in iis cernebat, & digitis fere indicare ſciebat muliebrem

hunc

huncOrnatum,cujus ne veſtigium quidem deprehendebant lyncei Eruditorum Oculi? Quem fugit, quantam admirationem, quantumque rumorem in rure & urbe noſtra excitaverit *vitulus*, paucis abhinc hebdomatibus in pago vicino editus? Omnes qui viderant hunc vitulum plebeji & ignari homines, in ejus Capite ſimile quid ornatui Muliebri *Fantange* dicto ſeſe vidiſſe judicabant. Suſpiria, lacrymas & preces plures ex eorum extorſerat oculis & animis mutus & mortuus hicce vitulus, falsò pro Prodigioſo habitus, quam concio Sacra. Sed mox ſuperſtitioſa hæc ſupprimebatur & evaneſcebat Admiratio plebis, quando Patronorum quorundam de re literaria maxime meritorum favore & indultu hic *Vitulus* pro *Monſtroſo & Prodigioſo falſo habitus* ad ſecandum *Nobiliſſimo Dno. Præſidi* concedebatur. Oſtendit enim clariſſime Studioſis plurimis præſentibus, hunc vitulum minime Monſtroſum eſſe, nec Ornatum Muliebrem Gallis *Fantange* dictum in Capite prodigioſe productum habere, uti ignara & ſuperſtitioſa plebs divulgaverat. Sed illum ſolummodo *Hydrocephalo* ſeu Hydrope Capitis in Utero contracto laborare. Quippe nihil in ſoliti in hoc vitulo occurrebat, niſi quod Oſſa Bregmatis, Frontis, & Occipitis admodum diducta eſſent & ab invicem divulſa, ſuturis Coronali, Sagittali & Lambdoidea ita dilatatis, ut manum transverſam facile admitterent. Unde etiam neceſſario Cutis externa valde dilatari & expandi debuit. Aperto Capite, ne veſtigium quidem Cerebri apparebat, ſed tota interior Cranii cavitas vacua erat, omnique ſenſibili Corpore deſtituta, manifeſto argumento & indicio, Cerebrum totum in aquã debuiſſe converſum fuiſſe, quæ deinceps per varias fiſſuras & rupturas multa contrectatione in Caput introductas, effluxerit, adeoq; hunc *Vitulum* non niſi *Hydrocephalicum* fuiſſe.

Unde

Unde autem *Hydrocephalus*, ſeu *Hydrops Capitis* in Animalibus non minus quam hominibus & præprimis infantibus, tùm in ipſo Utero, experientia teſte, adhuc hærentibus, tùm mox poſt partum eorum oriatur, uti *Nobiliſſimus DN. PRÆSES* in Belgio vidit Infantem Hydrocephalicum 33. hebdomatum ætatis prægrandi Capite inſtructum, & hic Serveſtæ alium 14. ſeptimanarum non minus præternaturalem magnitudinem poſſidenti capite inſtructum, Feliciſſimum noſtrum demum detexit Seculum. Hoc enim præprimis præter alia egregia inventa anatomica, in Scenam quoque protulit Fertiliſſimum illum Glandularum totius Corporis agrum, quarum intima ſtructura legitimusque uſus tam manifeſtus eſt, ut dubium nullum ſupereſſe poſſit omnia ſecum probe penſitanti. Sunt nimirum glandulæ omnes nihil aliud quam tubulorum certorum, vaſorumq; tùm adferentium tùm deferentium merus contextus, vi cujus ſtructuræ mechanicæ certos quosdam à Maſſa Sanguinea ſecernunt humores & lympham. Vix autem ulla eſt Corporis pars, in quo non ejusmodi reperiantur glandulæ, ſuis ductibus excretoriis præditæ, quibus mediantibus lympha ſecreta revehitur vel in publicum vel in privatum uſum impendenda. Præprimis autem Caput eis numeroſiſſimis refertum eſt, aliis externam partem ejus ſcil. Cutem, aliis internam, ſcil. Cerebrum & Membranas occupantibus. Utræque id cum reliquis omnibus in aliis Corporis partibus ſitis commune habent, ut à ſanguine allabente ſecernant certas partes lymphaticas easque poſtmodum ad majores truncos deponant per vaſa Excretoria. Inſimulque iisdem ſubjectæ ſunt incommodis & morbis, obſtructionibus nimirum, dilacerationibus & ſimilibus. Si igitur in infantum vel intra vel extra Uterum commorantium Capitibus contingat, ut vel ob irregularem fœtus ſitum,

tum, vel vitioſam Matris Diætam, vel frigus externum, vel obſtetricum imprudentium compreſſionem in Capite fœtus partus tempore egredi laborantis factam, vel pravam victus rationem, glandulæ antea memoratæ cum ductibus excretoriis obſtruantur, viſcida & glutinoſa pituita infarciantur, lymphæ circulus præpedietur, & in tubulis glandularum ſtagnabit, hos ipſos diſtēdet, inflabit & ſic præternaturaliter intumeſcent glādulæ, donec tandem vel ob ipſam lymphæ ſtagnantis acredinem corroſivam, vel nimiam preſſionem à continuo ſubſequente & urgente alia lympha, ipſa vaſa rumpantur & lympha in proximas effundatur cavitates, *Hydrops* erit *Capitis*, majorem vel minorem conjunctum ſibi habens Capitis tumorem, prout plures vel pauciores glandulæ obſtructæ fuerint. Ex quo unico itaque explicato phænomeno per naturales ſuas cauſas refelluntur cunctæ aliæ, quæ de his & ſimilibus caſibus circumferuntur, fabulæ, originem ſuam habentes ex relatione Ignarorum hominum, & verè plebejorum, non verò Rationalium & Philoſophorum, omnes res ex fundamentis ſanæ rationis explicantium. Quod cum & in præſentiarum me præſtitiſſe perſuaſus ſim, tuum, B. L. erit æqui boniq; illud accipere.

C O R O L L A R I A.

1.

PAſſiones Animæ ex Unione Corporis & Mentis reſultant, omnemq; cum Senſibus abſolvunt humanitatem.

2. Falſum itaq; & ridiculum eſt quod nonnulli de ſe jactitant, dum ab omnibus paſſionibus ſe liberos prorſus eſſe, aliis perſuadere cupiunt.

 3. Paſſio-

3. Paſſiones ex ordine Naturæ injuſte & abſurde dicuntur malæ, ſed ſunt potius bonæ.

4. Ex ordine verò Morum neq; bonæ neq; malæ haberi poterunt, ſed adiaphoræ.

5. Ex paſſionibus agere non eſt virtuoſum, adeoq; toto cœlo diſcrepant virtutes à paſſionibus.

6. Peripateticorum Definitio, quam tradunt virtutis, ſpuria eſt, & ex Saniori Philoſophia Morali eliminanda, imò furca expellenda.

7. Longe rationalior & utrisque ulnis accipienda eſt virtutis definitio, qua dicitur Amor Rationis.

8. Virtus tali ſenſu ſumpta Unica eſt, & qui eam poſſidet, omnes poſſidet.

9. Unicæ hujus virtutis verò variæ ſunt proprietates, quarum primariæ ſunt Diligentia, Obedientia, Juſtitia & Humilitas, alias etiam Cardinales dictæ, quia nulla eſt actio virtuoſa, ad quam exſerendam non concurrant omnes ſimul.

10. Diligentia attendit ad Rationis dictamen, Obedientia huic dictamini obſecundat & paret, Juſtitia terminos præſcribit, ne ſcil. quid minus vel nimis fiat, Humilitas verô contemptum ſui ipſius ſcil. negativum vult.

11. Virtutes Cardinales, quas Peripatetici præſcribunt, excepta Juſtitia, veræ non ſunt, quia ad omne exercitium virtutis non concurrunt.

12. Datur in hac vita ſummum Bonum, quo homo per ſe potiri poteſt, ſcil. virtus ipſa ſeu conſtans ſecundum rationis

tionis dictamen agendi voluntas,&hinc reſultans animæ tranquillitas.

13. Animæ Natura & Eſſentia ſicuti in ſola conſiſtit actuali & perenni Cogitatione, ita duæ primariæ ejus ſunt Facultates, Una Intelligens, altera volens.

14. Prior reſpectu poſterioris mere eſt paſſiva, poſterior verò reſpectu prioris mere Activa.

15. Voluntas itaq; liberrima eſt, & nullo modo cogi poteſt.

EXtollis meritò Myſteria Sancta ſupremi,
Quæ ſatis *in Geneſi* conſpicienda dedit.
Humani Fœtus primordia quæris *in Ovo*,
Quod primum Patriæ colligis eſſe locum.
Aſt ſi Naturæ turbet molimina quicquam,
Deficit ex Templo, *Monſtraq;* mira parit.
Quæ dùm demonſtras ſolidè, Doctiſſime GRÆTZI,
Gratulor ex Animo proſpera cuncta Tibi.

F.
PRÆSES.

SPem, quam concepi de Te, Suaviſſime Amice,
Expletam partim video, dum ſcandere tentas
Doctorum ſedem, nec non diſſerere doctè
De nato Monſtro, quod Urbs *Deſſaviæ vidit.*
Conſuêrunt multi *verbo* quoque multa precari;
Hinc precor hoc *uno*, ſis Mente & corpore FELIX.

f.
Wilh: Aug: Kindſcherus.

Honori
Autoris ad magna nati.

SIc eſt: Ter Sapiens Plaſtes tremebunda creavit,
Ordine formavit, diſtinxit ſingula Mundi:
Semper concurrit, ſervat, dextra omnipotente.
Autorem clamant, teſtantur Ter Sapientem.
Imprimis *Parvus Mundus*, qui Numen adumbrat,
Ceu Titulus Mundi eſt, juſſit Divina voluntas
Partibus egregiis & Mente & Corpore rectis.
Sanctum hunc proh! nexum Mundi turbavit Adamus
Multis peccatis: Hinc triſtia rara videntur
Nexu mutato, Telluris Monſtra creantur:
Monſtroſi partus, prorſus terrente figura
Communi à forma qui toti ſæpe recedunt.
Tales permultos Mundus, quos Ordine *Schottus*
Collegit, vidit. Fortaſſis plura recondunt.
Caſtra matrum ventris, quæ vitæ fila ſecarunt,
Monſtra, & Telluri jam longo tempore ſubſunt.
Vidit Monſtroſum partum *Deſſavia noſtra*.
Multi mirantur, quî talis poſſit oriri,
Nutriri, augeri, naſci. Deducis ab Ovo
Hoc totum Monſtrum, docto ac ſpecimine terſo.
Felices greſſus monſtras, quos in Medicina
Feciſti multos, certos, ſub PRÆSIDE Docto.
Faxit *Sancta Trias*! poſt hac *Tua* ſtudia porro
Cedant ex Voto, Numen bene cœpta ſecundet!

f.

CHRISTIANUS PüSCHEL.

Der

DEr Seele geh't es offt wie einem Wanders-Mann/
Der ſein vergnügen ſucht in weit entfernten Ländern/
Da ſich die Sitten ſo ſamt dem Geblüth verändern/
Daß ihm ſein Vaterland faſt nur ein Traum ſeyn kan.
So iſt der Menſch bemüh't in dieſem Welt Pallaſt/
Wie Er die Eigenſchafft der Cörper mög' erfinden/
Ja ſelbſt den ſchnellen Lauf der Sternen mög' ergründen/
Ob er ſchon in ihm ſelbſt ein Frembdling iſt und Gaſt.
Weit höher die Natur von denen wird geacht/
Die Ihre Wunderwerck erſt in ſich ſelbſt erwegen/
Und Ihren Urſprung recht mit Andacht überlegen/
Und dann beſinnen auch den reichen Erden Pracht.
Das Erſte Menſchen Hauß iſt nur ein rundes Ey/
In welchem Er vorlängſt verborgen hat gelegen/
Doch itzt beſchwängert/ſich bald fänget an zu regen/
Und von Gefangenſchafft ſich ſucht zu machen frey.
Es welzet ferner ſich in eine finſtre Grufft/
Da es der ſüſſe Chyl der Mutter muß ernehren/
Und alle Leibes-Theil Neun Monath ſo vermehren/
Biß endlich die Geburth ſich ſehnt nach friſcher Lufft.
Doch wird offt die Natur gehemm't in dieſem Lauff/
Indem ſie innerlich mit Feinden ſich muß ſtreiten/
Und alſo ihr Geſetz bißweilen überſchreiten/
Daher Sie wunderbahr die Mißgeburth führt auff.
Diß haſtu dargethan/ Harvei Edler Sohn/
Dir muß in dieſem Stück ſelbſt der Galenus weichen/
Kaum Ariſtoteles dir wird das Waſſer reichen;
So kriegſtu Ehr und Ruhm zum wohlverdienten Lohn.

Dieſes wenige wolte als ein auffrichtiger Freund
des Herrn Authoris hinterlaſſen
A. D. Gölicke/
Philoſoph. & Medicin. Studioſ.

AFfundor magno, Suaviſſime Amice, pudore,
Atque quiete frui mens mea ſæpe nequit;
Quod, quibus es dignus, laudes extollere verbis
Planè non valeam, nec tua jam merita.
Quod veluti quondam tenebris latitabat in imis,
Nec poterat ſenſu, nec ratione capi;
Hîc tam diſtinctis verbis proponere tentas,
Ut facilè & clarè cernere quisque queat.
Quapropter cœptis ex toto pectore felix
Gratulor auſpicium ſuavis Amice, tuis.

Votum Chronodiſtichon.

TV CVnCtos Vrge Cœptos VIrtVte Labores,
SeMper CVnCtIpotens te IVVet, Ipſe preCor.

Paucula hæc in laudem Doctiſſ: Domini Auctoris & Reſpondentis, Amici ſui dilectiſſimi addere voluit debuit

R. L. HORSTIUS, Bernb: Anhalt.
Philoſ. & Med. Stud.

QUid monſtrum ſit: Quæ quoq; ſit monſtri proba cauſa
In Doctô monſtras Themate ritè tuo.
Fac, pergas ſtudiis benè cœptis invigilare
En! Capiti præſtò eſt Laurus, Amice, tuo.

Hæc paucula Domino Autori, Amico ſuo integerrimo apponere voluit

Erneſtus Caſparus Kühne/
Philoſoph: ac Medic: Studioſ.

Harvard Medical Library in the Francis A. Countway Library of Medicine ~ *Boston*
VERITATEM PER MEDICINAM QUÆRAMUS

QM
690
G23
V.21